

SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS IR DARNIOS PLĖTROS ATASKAITA 2023

KEIČIAMĖS
ir KEIČIAME
DARNIAI!

TURINYS

1. Vilniaus kolegijos socialinė atsakomybė ir darni plėtra	3	8. Aplinkosauginių iniciatyvų plėtra	25
2. Darnus švietimas, mokslas ir darnios plėtros kompetencijų ugdymas	6	9. Lietuvos kultūros stiprinimas, valstybingumo ir istorinės atminties tęstinumo puoselėjimas	28
3. Socialinė partnerystė	10	10. Tautinio paveldo puoselėjimas ir lietuvių etnokultūros populiarinimas	30
4. Socialinės įtraukties stiprinimas	13	11. Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos plėtra	32
5. Informacinio raštingumo ir skaitmeninės visuomenės skatinimas	16	12. Savanorystės, pilietinio aktyvumo ir socialinės paramos iniciatyvos	35
6. Kūrybiškumo, inovatyvumo ir verslumo plėtra	20	13. Veiklos gairių apžvalga	39
7. Visuomenės sveikatingumo stiprinimas	22		

Vilniaus kolegijos socialinė atsakomybė ir darni plėtra

Šiandiniame pasaulyje yra labai svarbūs tvaraus vystymosi ir socialinės atsakomybės klausimai, kuriais diskutuoja ne tik tarptautinės organizacijos, šalių vyriausybės, valstybinės institucijos, verslo organizacijos, švietimo įstaigos, bet ir visa visuomenė.

Aukštojo mokslo institucijos (toliau – AMI) atlieka labai svarbų vaidmenį kuriant geresnę visuomenės ir planetos ateitį, todėl jų įsipareigojimas būti socialiai atsakingomis ir prisidėti prie darnaus vystymosi tikslų siekimo yra būtinas.

Atskleidžiant aukštojo mokslo institucijų įtaką tvariam vystymuisi, reikėtų pirmiausiai vertinti jų daromą poveikį aplinkai. Aukštojo mokslo institucijos daro ir neigiamą poveikį aplinkai, nes kaip ir visos kitos organizacijos vartoja išteklius, sukuria

atliekas ir prisideda prie CO₂ emisijų. Taigi žaliosios iniciatyvos tampa svarbios ir AMI: diegiant efektyvaus energijos vartojimo technologijas, laikantis atliekų mažinimo programų ir tvarių pastatų praktikos, organizacijos tampa ekologiškesnės.

Pabrėžiant AMI socialinę atsakomybę pirmiausiai turi būti akcentuojamos tinkamos darbo sąlygos, darbo santykiai ne tik laikantis galiojančių įstatymų, bet ir kuriant etiškus ir darnius tarpusavio santykius. Norint atsakyti į klausimą, kaip AMI gali būti socialiai atsakingesnės, pirmiausiai akcentuojamas etiškas ir socialiai atsakingas valdymas, t. y. įgyvendinant etiško valdymo praktiką užtikrinama, kad sprendimų priėmimas būtų skaidrus, sąžiningas ir kad būtų atsižvelgiama į platesnį poveikį visuomenei.

Socialinė atsakomybė studentams dažniausiai siejama su kokybiškais ir rinkos poreikį atitinkančiomis studijomis, papildomomis naudomis studentams. Studijos yra ne tik žinių ir informacijos gavimo procesas, svarbių kompetencijų stiprinimas, tačiau ir abipuse pagarba grįstų santykių kūrimo procesas.

Aukštojo mokslo įstaigos turi kurti santykius su vietine bendruomene ir aktyviai bendradarbiauti taip prisidedamos prie jų gerovės kūrimo per partnerystę, projektus ir informavimo programas.

Ne mažiau svarbus yra darnaus vystymosi švietimas (*angl. Education for Sustainable Development*). Aukštosios mokyklos integruoja darnaus vystymosi klausimus į savo mokymo programas, skatindamos informacijos apie tvarumo problemas plėtrą, ugdydamos savo studentų ir dėstytojų bei plačiosios visuomenės kompetencijas, reikalingas aktualiems iššūkiams spręsti.

Akcentuojant socialinę atsakomybę žmonėms, kad ir koks suinteresuotosios šalies vaidmuo, svarbi žmonių lygybė ir įtrauktis – socialinę atsakomybę didina įvairovės, lygybės ir įtraukties skatinimas aukštojo mokslo institucijos bendruomenėje ir švietimo srityje.

AMI gali prisidėti prie darnaus vystymosi per tris sritis:

- **Studijų organizavimas ir švietimas:** tvarumo aspektų integravimas į įvairias disciplinas užtikrina, kad įvairių sričių studentai įgytų žinių, reikalingų tvarumo iššūkiams spręsti savo būsimoje karjeroje. Dalijimasis žiniomis su plačiaja visuomene yra ne mažiau svarbus.
- **Moksliniai tyrimai ir inovacijos:** AMI gali vadovauti mokslinių tyrimų iniciatyvoms, orientuotoms į tvarius visuomenės iššūkių sprendimus, taip prisidedamos prie darnių idėjų ir praktikos kūrimo.
- **Bendradarbiavimas su socialiais partneriais:** kuriami bendradarbiavimo ryšiai su vietos bendruomenėmis, NVO ir verslo įmonėmis sprendžiant socialines problemas ir skatinant tvarų vystymąsi.

Apibendrinant aukštojo mokslo institucijoms yra svarbūs darnaus vystymosi ir socialinės atsakomybės veiksniai. Įtraukdamos šiuos principus į savo

pagrindines vertybes ir veiklą, AMI prisideda prie teisingesnio, atsakingesnio ir tvaresnio pasaulio kūrimo.

Nuo 2018 m. gruodžio mėn. Vilniaus kolegija (toliau – VIKO) yra Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (*angl. United Nations Global Compact*) narė, įsipareigojusi kurti bei skatinti visuomenės gerovę, paremtą socialinės atsakomybės ir darnios plėtros principais. Vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymu, VIKO socialinė atsakomybė yra siejama su darniu regiono vystymu bendradarbiaujant su vietos bendruomenės, verslo ir valdžios atstovų grupėmis bei ugdant asmens ir bendruomenės gebėjimus savarankiškai ir kūrybiškai mąstyti bei veikti.

Atsižvelgiant į tai, kas įvardinta anksčiau, VIKO pastaraisiais metais veiklas planuoja pagal VIKO 2021–2025 m. strategijos tikslus, kurie yra orientuoti į darnaus pokyčio kūrimą. Strategijoje įvardijama VIKO misija „socialiai atsakingos akademinės bendruomenės pastangomis vykdyti Europos standartus atitinkančias, modernias aukštojo mokslo studijas, užtikrinti nacionaliniu bei tarptautiniu mastu pripažintų taikomųjų mokslinių tyrimų ir profesionaliojo meno plėtrą, veiksmingai bendradarbiaujant su veiklos pasauliu, siekiant sėkmingos studentų profesinės karjeros ir Vilniaus regiono bei Lietuvos valstybės gerovės“, yra kryptinga ir apimanti visas tris anksčiau įvardintas sritis.

VIKO socialinės atsakomybės ir darnios plėtros politika ir strateginės kryptys formuluojamos atsižvelgiant į Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos ir Vilniaus miesto ir rajono savivaldybių strateginius prioritetus ir poreikius socialinės atsakomybės ir darnios plėtros kontekste.

Reikia paminėti, kad VIKO jau daugelį metų (netgi anksčiau nei tapo JT Pasaulinio susitarimo nare ar suformavo 2021–2025 m. strategiją) yra socialiai atsakinga aukštojo mokslo institucija, savo veiklos principus grindžianti tradicijomis, inovacijomis, užtikrinanti toleranciją ir atsakomybę aplinkai ir bendruomenei. Kolegija, nuolat keldama sau iššūkius, išreiškia norą tobulėti bei skatinti visuomenės vystymąsi, ugdyti išsilavinusius, savarankiškus, aktyvius ir atsakingus visuomenės narius, plėtoti intelektualinį visuomenės potencialą, siekiant kad žinios ir mokslas užtikrintų harmoningą ekonominių, socialinių ir aplinkosauginių tikslų įgyvendinimą. Kolegija, kaip aktyvi valstybės ir pasaulio narė, suvokia

būtinybę, kuo skubiau prisidėti prie žaliosios transformacijos, ir pabrėžia pasauliui aktualių veiklų vykdymą savo strategijoje.

2022–2025 m. Vilniaus kolegijos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros programoje yra akcentuojami šie socialinės atsakomybės ir darnios plėtros principai:

- **Bendruomeniškumas** – siekis dirbti kartu, bendradarbiauti, kurti ir plėtoti bendrus projektus.
- **Iniciatyvumas ir lyderystė** – siekis ir motyvacija veikti ir plėtoti naujas iniciatyvas pagal asmeninius ir bendruomeninius vertybinius prioritetus.
- **Lygios galimybės** – siekis užtikrinti, kad visiems asmenims būtų sukurtos nediskriminuojamos sąlygos dirbti bei skatinama socialinė įtrauktis.
- **Aplinkosauginė atsakomybė** – siekis gerinti aplinkos kokybę ir priimti atsakingus aplinkosauginius sprendimus.
- **Pilietiškumas** – siekis teikti prioritetą visuomenės poreikiams, aktyvus dalyvavimas kuriant valstybės ir bendruomenės gerovę, dalyvavimas pilietinėse akcijose, pagarba valstybės istorinei atminčiai, demokratinei santvarkai ir valstybingumui.
- **Savanorystė** – siekis asmeninėmis neatlygintomis pastangomis prisidėti prie visuomeninių iniciatyvų ar visuomeninių poreikių sprendimo.
- **Skaidrumas ir atsakomybė** – siekis sąžiningai, atvirai ir informatyviai įgyvendinti savo veiklą ir teikti informaciją visoms suinteresuotoms šalims.

Planuojama, kad 2024 m. pabaigoje ar 2025 m. pradžioje prasidės Vilniaus kolegijos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros programos atnaujinimo darbo grupės susitikimai, kurių tikslas suformuoti naująją 2026–2030 m. Vilniaus kolegijos strategiją.

Nuo 2022 m. rudens vykdomas tarptautinis projektas „Aukštasis mokslas darniam vystymuisi“ (angl. „Universities for Sustainable Development“, partneriai: Ispanijos – Pablo de Olavide universite-

tas, Suomijos – Savonijos taikomųjų mokslų universitetas, Lietuvos – Vilniaus kolegija). Projekto dalyviai 2023 m. identifikavo **Vilniaus kolegijos darnaus vystymosi rodiklius** (sąrašas kasmet bus pildomas, nes tobulėjimas ir didesnis organizacijos įsitraukimas ir yra svarbiausias kiekvienos AMI tikslas). 2023 m. pradėta rengti darnaus vystymosi įgyvendinimo aukštajame moksle metodologija, kuri bus pristatyta 2024 m.

Siekiant sklandaus socialinės atsakomybės ir darnaus vystymosi ataskaitos rengimo, 2020 m. visuose Kolegijos fakultetuose buvo sukurtos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros darbo grupės, kurių tikslas – užtikrinti socialinės atsakomybės ir darnios plėtros įgyvendinimą fakultetuose ir nuo 2021 m. visiems bendradarbiaujant rengti kasmetines Vilniaus kolegijos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros ataskaitas.

Kasmetinė socialinės atsakomybės ir darnios plėtros ataskaita VIKO skirta supažindinti kolegijos bendruomenę, socialinius partnerius, visuomenę bei visas suinteresuotąsias šalis su VIKO socialiai atsakinga veikla, kryptimis ir pasiekimais. Ataskaita yra oficialus VK dokumentas, kuris kiekvienais metais teikiamas JT Pasaulinio susitarimo organizacijai (angl. *United Nations Global Compact*). Su anksčiau VIKO socialinės atsakomybės ir darnios plėtros ataskaitomis galima susipažinti VIKO svetainėje: <https://www.viko.lt/kolegija/socialine-atsakomybe/socialines-atsakomybes-ataskaitos/>.

Šių metų ataskaita (kaip beje ir ankstesnės) yra parengta vadovaujantis VIKO Mokslo skyriaus 2019 m. pristatytomis socialinės atsakomybės ir darnios plėtros gairėmis visai VIKO bendruomenei, akcentuojat darnios plėtros ir socialinės atsakomybės principų integravimą į visas studijų programas ir dalykus bei poreikį išryškinti ne tik kiekvieno Fakulteto indėlį į šį procesą pagal kiekvieno Fakulteto teminę kryptį ir potencialias galimybes, bet ir tarp-fakultetinius prioritetus.

2022–2025 metų Vilniaus kolegijos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros programa išryškina pagrindines VIKO socialinės atsakomybės ir darnios plėtros veiklos gaires, kurių įgyvendinimas aprašomas tolesniuose šios ataskaitos skyriuose.

Darnus švietimas, mokslas ir darnios plėtros kompetencijų ugdymas

Švietimas turi galią formuoti geresnę pasaulio ateitį, taigi švietimas turėtų skatinti pokyčius visuomenėje, puoselėti bendražmogiškas vertybes ir atlikti pagrindinį vaidmenį, žmonėms kuriant teisingą, taikų ir darnų pasaulį.

Pasauliniame švietimo forume 2015 m. priimtoje deklaracijoje „Švietimas 2030“ pabrėžiama ir globaliojo švietimo svarba taikaus ir darnaus pasaulio vystymosi procesuose. Deklaracijoje akcentuojama, kad švietimas yra darnaus vystymosi varomoji jėga, ir galimybių plėtoti žinias, gebėjimus ir vertybines nuostatas, įgalinančias žmones priimti apgalvotus sprendimus, atliepančius lokalius ir globalius iššūkius, sudarymas yra vienas iš svarbių švietimo kokybės faktorių.

2015 m. patvirtintos Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės ketvirtasis tikslas skirtas kokybiškam išsilavinimui. Juo siekiama užtikrinti visa apimančią ir lygiavertę kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkančią mokymąsi. Šio tikslo 4.7 uždavinyje pabrėžiama ir globaliojo švietimo svarba: iki 2030 metų užtikrinti, kad visi besimokantys asmenys įgytų žinių ir gebėjimų, reikalingų darniam vystymuisi skatinti, įskaitant, be kitų dalykų, švietimą darnaus vystymosi ir darnios gyvensenos, žmogaus teisių, lyčių lygybės, taikos ir nesmurtinės kultūros skatinimo, pasaulinės pilietybės bei kultūrų įvairovės ir kultūros indėlio į darnų vystymąsi vertinimo klausimais.

Aukštosios mokyklos integruoja darnaus vysty-

mosi švietimą (*angl. Education for Sustainable Development*) į mokymo programas, taip skatindamos ne tik savo studentų ir darbuotojų, bet ir plačiosios visuomenės informuotumą ir supratimą apie tvarumo problemas, taip ugdydamos kompetencijas, reikalingas aktualiems iššūkiams spręsti, ir keisdamos žmonių požiūrį sudaro sąlygas plėtoti visuomenės pažangai palankias inovacijas bei sprendimus.

Siekiant užtikrinti darnų švietimą ir studentų darnių kompetencijų ugdymą, visuose VIKO fakultetuose yra akcentuojama socialinės atsakomybės ir darnios plėtros tematika: darnios plėtros ir socialinės atsakomybės aktualijos įtraukiamos į studijų programų aprašus (studijų programų turinys kasmet peržiūrimas ir pagal poreikį atnaujinamas, plėtojant socialinės atsakomybės ir darnios plėtros tematiką įvairiuose studijų dalykuose), aktualios problemos nagrinėjamos atliekant užduotis (atvejo analizė) ir rengiant rašto darbus, kursinius darbus ir projektus, ypač studentų baigiamuosius darbus. 2023 m. parengti 175 baigiamieji darbai visose mokslo kryptyse, savo idėjomis prisidedantys prie darnaus vystymosi ar socialinės atsakomybės skatinimo.

Socialinė partnerystė su įvairiomis organizacijomis yra svarbi studijų procese, nes suteikia galimybes organizuoti išvykstamąsias paskaitas ar pažintines ekskursijas (pvz., 2023 m. lankytasi Algimanto Vaupšo ūkyje, UAB „DHL Logistics Lietuva“, UAB „Western Union Processing Lithuania“, UAB „Teltonika“, „Avia Solution Group“, UAB „Grant Thornton Baltic“, UAB „Shift4 Payments Lithuania“, AB Šiaulių bankas, UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“ ir daugelyje kitų). Taip pat ir organizacijų atstovai yra kviečiami skaityti paskaitas studentams ir / ar darbuotojams. Organizacijų atstovai dalinasi žiniomis ir skatina kolegijos bendruomenę domėtis aktualijomis, tendencijomis, ieškoti sprendimų susidariusiems iššūkiams spręsti.

ATF viešėjo inovatyvaus maisto propaguotojas, „Shandi Global“ įmonės įkūrėjas dr. Gaurav Sharma iš Singapūro. Jis domėjosi VIKO užsakomosios projektinės veiklos darbais, atliekamų tyrimų spektru, praktine taikomiesiems moksliniams tyrimams ir studijoms skirta baze, laboratorine įranga, ATF fakulteto bendradarbiavimu su strateginiu partneriu – UAB „Thermo Fischer Scientific Baltics“. ATF kviečiami maisto sektoriaus technologai, kurie stu-

dentams veda užsiėmimus tvarios maisto gamybos, maisto saugos ir kokybės, maisto sektoriaus inovacijų temomis: studijų programos *Maisto technologija* (MT) studentams paskaitą 2023-02-24 skaitė UAB „Biovela Group“ naujų produktų kūrimo departamento technologė Liucija Makovska; MT studijų programos studentai 2023-02-21 lankėsi pagrindiniame UAB „RIMI LIETUVA“ kulinarijos-konditerijos ceche ir kepykloje; 2023-04-18 UAB „Rimi Lietuva“ maisto technologė pravedė paskaitą MT studentams „Maisto technologo darbas – patirtis ir iššūkiai“ ir mokomąją / pažintinę ekskursiją po UAB „Rimi Lietuva“ pagrindinį kulinarijos-konditerijos cechą.

Tai atliepia VIKO gairę plėtoti socialinės atsakomybės ir darnios plėtros tematiką studijų programose užtikrinant, kad kiekvienas studijų dalykas atspindėtų aktualius socialinės atsakomybės ir darnios plėtros aspektus. Sistemingai atnaujinti studijų programas siekiant, kad būtų įtrauktos inovacijos ir nauji moksliniai pasiekimai, ypač būtų matomos sąsajos su darnia plėtra. Diegti darnias edukacines inovacijas, kurios plečia mokymosi visą gyvenimą galimybes ir prieinamumą.

Kolegijoje ne tik įgyjama specialybė – čia studentai gali realizuoti savo mokslinį potencialą. Kolegijos fakultetuose veikia studentų mokslinės draugijos. Studentai kartu su dėstytojais atlieka tyrimus, organizuoja studentų mokslines konferencijas (pvz.: „*Ekonomika. Verslas. Vadyba*“, „*Jaunimas besikeičiančioje visuomenėje*“), dalyvauja ir kitų AMI Lietuvoje ir užsienyje organizuotose konferencijose, kuriose skaito mokslinius pranešimus. 2023 m. net 1 514 VIKO studentų parengė bei pristatė 164 pranešimus ir straipsnius tarptautinėse ir respublikinėse mokslinėse-praktinėse konferencijose: „Šiuolaikinės technologijos darniai aplinkai“, „Jaunimas besikeičiančioje visuomenėje“, „Aukštojo mokslo vaidmuo visuomenėje: studentų taikomieji tyrimai 2023“, „Mokslo ir meno sinergija 2023“, „Mąstau – tyrinėju – taikau“, „Ekonomika, verslas, vadyba 2023“, „Future Creators 2023“, „Idėjų forumas 2023“, „Trends in Research and Innovation in the Context of Computer Science“, „YTIC – Young Talents International Conference“, „Trends in Research and Innovation in CS“, „Society and Culture: Genesis of Values and their Transformation“ ir kt.

Studentų kompetencijos ugdomos studijų pro-

cese jiems dalyvaujant paskaitose ar atliekant užduotis savarankiškai ir dalyvaujant įvairiuose renginiuose. Pastarieji metai ypatingi tuo, kad Kolegijoje suorganizuotas ne vienas mišriosios intensyvosios programos (angl. *Erasmus+ Blended Intensive Programme, BIP*) renginys, kuriame susitikę VIKO ir kitų šalių AMI studentai diskutavo konkrečia tematika (pvz.: „**Darniosios turizmo kryptys**“, „**Gyvensena svarbu**“ ir pan.), sprendė realius organizacijų atstovų suformuluotus iššūkius.

Erasmus+ mainų programa – galimybė studentams tobulėti. Tie, kurie neišdrįsta išvykti ilgesniam laikotarpiui į užsienį (dalinių studijų ar atlikti praktikos), aktyviai dalyvavo BIP renginiuose kitose aukštosiose mokyklose. 2022–2023 m. m. Erasmus+ mainų programos galimybėmis pasinaudojo: 77 studentai išvyko dalinių studijų, 38 – atliko praktiką, 77 studentai išvyko trumpalaikio studijų vizito (BIP) ir 34 dalyvavo projektinėje veikloje.

Stiprinant socialinę partnerystę su Lietuvos mokyklomis, švietimo centrais, jaunimo organizacijomis ir klubais, mokytojų asociacijomis ir draugijomis, plėtojant VIKO bendruomenės iniciatyvas organizuojami šviečiamieji vizitai į mokyklas ar moksleivių vizitai į VIKO, motyvuojant moksleivius studijuoti ir įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją ir akcentuojant mokymosi visą gyvenimą svarbą. **Siekiant pritraukti kuo daugiau motyvuotų stojančiųjų, kasmet vykdomas studijų viešinimas, populiarinant VIKO organizuojamas studijų programas, akcentuojant jų privalumus, atitikimą darbo rinkos poreikiams.** Dėstytojai, studentai, darbuotojai bendradarbiaudami su VIKO Studijų tarnyba 2023 m. (kaip beje ir kasmet) vykdė informacines viešinamąsias veiklas: studijų programos pristatytos Atvirų durų renginiuose, kolegijos ir fakultetų tinklalapiuose bei socialiniuose tinkluose. Vyko susitikimai su moksleiviais gimnazijose ir mokyklose, moksleiviai kviešti atvykti į susitikimus fakultetuose, buvo organizuojamos nuotolinės pamokos moksleiviams.

Darnus švietimas būtų neįmanomas, jei VIKO dėstytojai nuosekliai ir tikslingai nekeltų kvalifikacijos, dalyvaudami įvairiuose renginiuose, jei neišvyktų kvalifikacijos kelti į užsienį pagal ERASMUS+ mainų programą. 2022–2023 m. m. 391 darbuotojas išvyko (kai kurie vyksta ne vieną kartą per metus) į užsienį: dėstyti, kvalifikacijai kelti tarptautinėse savaitėse.

Siekiant skleisti socialinės atsakomybės ir darnios plėtros nuostatas visuomenėje ir VIKO bendruomenėje per atvirai prieinamas viešas paskaitas ir seminarus, mokymus, organizuojant viešus renginius, mokslines konferencijas, forumus, apskrito stalo diskusijas, iniciatyvas, skirtas socialinės atsakomybės ir darnios plėtros idėjų sklaidai 2023 m. VIKO suorganizuoti 65 kompetencijų tobulinimo renginiai, kuriuose dalyvavo Kolegijos bendruomenės nariai ir kiti suinteresuotieji.

Kolegijoje organizuojamos konferencijos, tapusios tradicinėmis ir pritraukiančios dalyvauti tyrėjus iš kitų šalies ir užsienio aukštųjų mokyklų. 2023 m. buvo suorganizuota 12 mokslinių-praktinių konferencijų, iš jų 3 tarptautinės.

Aktyviai dalyvaujama konferencijose. Kolegijos dėstytojai ir studentai skaitė pranešimus tarptautinėse ir praktinėse konferencijose, Lietuvoje ir užsienyje, iš viso parengė daugiau kaip 125 pranešimus, pvz., 2023 m. gruodžio mėn. JT klimato kaitos konferencijoje COP28 Jungtinių Arabų Emyratų Aukštesniosios technologijos kolegijos kartu su Europos aukštojo mokslo institucijų asociacijos (EURASHE) organizuotoje diskusijoje tema „Aukštojo mokslo institucijų vaidmuo skatinant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo valdymą“ (angl. *Higher Education Institutions' role in promoting local governance of climate mitigation & adaptation*), kurioje kartu su mokslininku dr. Waddah S. Ghanem Al Hashmi (Jungtiniai Arabų Emyratai), Metropolia taikomųjų mokslų universiteto Inovacijų centro direktore Anna-Stina Tähkävuori (Suomija) diskutavo ir VIKO Verslo vadybos fakulteto dėstytoja Dalia Karlaitė, kuri atsakinga už VIKO darnaus vystymosi ir socialinės atsakomybės veiklų koordinavimą, diskusiją moderavo EURASHE generalinis sekretorius dr. John Edwards.

VIKO organizuojami visuomenei skirti renginiai ar veiklos. 2023 m. MTF buvo vykdomos neformaliojo švietimo programos: įvairių lygių aprangos siuvimo kursai (pradedantiesiems, pažengusiesiems), parengiamieji kursai stojantiems į Mados dizaino ir Įvaizdžio dizaino studijų programas. Net 62 sostinės gyventojai kursų metu įgijo siuvimo, projektavimo, piešimo profesinių kompetencijų.

Dėstytojų žinios ne tik pritaikomos dirbant su studentais, atliekant tyrimus, bet ir praplečiamos dalyvaujant įvairiuose mokslo projektuose.

2023 m. VIKO vykdyti 46 nacionaliniai ir tarptautiniai projektai.

Dėstytojai rengia mokslinius straipsnius ir skaito pranešimus konferencijose. Bendras mokslo ir meno veiklos rezultatų sklaidos publikacijų skaičius 2023 m. buvo 278 publikacijos, iš kurių 55 publikuotos aukšto mokslinio lygio moksliniuose leidiniuose.

Dėstytojai taip pat dalinasi profesinėmis žiniomis žiniasklaidoje ar teikdami konsultacijas.

Taigi, darnus švietimas ir mokslas, taip pat darnaus vystymosi kompetencijų ugdymas yra svarbios investicijos į ateitį, nes ne tik padeda suformuoti sąmoningą ir atsakingą piliečių kartą, bet ir atlieka esminį vaidmenį kurdami ilgalaikę ir tvarią visuomenę.

Diskusijos dalyviai (iš kairės į dešinę): Metropolia taikomųjų mokslų universiteto Inovacijų centro direktorė Anna-Stina Tähkävuo (Suomija), VIKO lektorė Dalia Karlaitė, EURASHE generalinis sekretorius dr. John Edwards, mokslininkas dr. Waddah S. Ghanem Al Hashmi (Jungtiniai Arabų Emyratai).

Socialinė partnerystė

Aukštojo mokslo institucijų socialinė partnerystė reiškia AMI bendradarbiavimą ir socialinį dialogą su įvairiomis organizacijomis: verslais, valstybinėmis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO) ir kitais visuomenės subjektais. Socialinė partnerystė yra svarbi ir naudinga tiek akademinėi bendruomenei (dėstytojams ir studentams), tiek platesnei visuomenei, todėl socialinei partnerystei VIKO skiria išskirtinį dėmesį ir prioritetą. VIKO siekia skatinti socialinę partnerystę su asociacijomis, NVO, verslo įmonėmis, viešojo sektoriaus organizacijomis, Vilniaus regiono savivaldybėmis, kurioms aktualus švietimas, taikomieji moksliniai tyrimai, partnerystės projektai

ir bendros iniciatyvinės veiklos socialinės atsakomybės ir darnios plėtros kontekste. Stiprinti socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktuali savanorystė, pilietiškumas ir socialinė parama.

Keletas svarbių priežasčių, kodėl socialinė partnerystė bendradarbiaujančioms šalims yra svarbi:

- **Karjeros ir darbo rinkos orientacija:** AMI, bendradarbiaudamos su verslais ir kitomis organizacijomis, gali gauti informacijos ir užtikrinti, kad vykdomos studijų programos atitiktų rinkos poreikius ir reikalavimus, todėl VIKO studijų programų ir krypties komitetuose dalyvauja socialiniai partneriai.

- **Praktinis mokymas ir profesinė patirtis:** organizacijų atstovai dalyvauja VIKO fakultetuose organizuojamose karjeros dienose, dalinasi ekspertinėmis žiniomis ir skaito paskaitas kolegijos akademinėi bendruomenei, taip pat organizuojamos ir išvykstamosios paskaitos į organizacijas. Jei yra poreikis – konsultuoja studentus rengiant baigiamuosius darbus, recenzuoja baigiamuosius darbus, dalyvauja baigiamųjų darbų gynimo komisijose. Pažangiausiems studentams skiriamos stipendijos (pvz., UAB „Teltonika“ stipendijų programa EIF pirmakursiams „Ateitis priklauso man!“). Kad VIKO studentai įgautų praktinės patirties spręsti realias profesines situacijas studijų procese, studijuojamų dalykų atsiskaitymų užduotys formuluojamos bendradarbiaujant su socialiniais partneriais; bendradarbiaujama ir organizuojant VIKO studentų praktikas. Tai yra būdas studentams pritaikyti gautas teorines žinias praktikoje, geriau suprasti savo ateities karjeros galimybes. AMI bendradarbiavimas su organizacijoms suteikia galimybę pritraukti geriausius specialistus, kurių joms reikia. Reikėtų akcentuoti ir tai, kad praktikas organizacijose gali atlikti ne tik studentai, bet ir kolegijos darbuotojai (akademinis ir neakademinis personalas).
 - **Moksliniai tyrimai ir inovacijos:** partnerystė su verslais ir kitomis organizacijomis skatina mokslinius tyrimus, kurie atitinka praktinius iššūkius (VIKO 2023 m. buvo sudarytos 44 užsakomosios projektinės (meno taikomosios) veiklos darbų sutartys su fiziniiais ir juridiniais asmenimis, viešosiomis įstaigomis, verslo įmonėmis, savivaldybėmis ir asociacijomis); organizacijos gali teikti finansinę paramą ar resursus AMI vykdyti inovacinius projektus ir plėtoti naujoves. VIKO studentai rengia baigiamuosius darbus pagal socialinių partnerių užsakymus, 2023 m. buvo parengti 176 baigiamieji darbai, tai sudarė 13,93 proc. visų baigiamųjų darbų.
 - **Bendrosios visuomenės plėtra:** socialinė partnerystė leidžia AMI prisidėti prie vietinės bendruomenės plėtros ir gerovės (vykdomos socialinės ir filantropinės iniciatyvos); AMI gali būti katalizatoriai bendruomenės projektams ir programoms, prisidedamos prie švietimo, sveikatos ir socialinės gerovės (VIKO organizuoja viešas paskaitas).
 - **Tvarumo ir socialinės atsakomybės skatinimas:** partnerystė su organizacijomis, kurios yra suinteresuotos tvarumu ir socialine atsakomybe, padeda AMI įgyvendinti šias vertybes savo veikloje; bendradarbiavimas su įvairiomis suinteresuotomis šalimis gali padėti formuoti tvarias ir etiškas politikas bei veiklos principus.
- Taigi, socialinė partnerystė AMI yra abipusiškai naudinga, nes ji skatina sąveiką tarp akademinės bendruomenės ir visuomenės, prisideda prie švietimo kokybės ir mokslinių tyrimų plėtros bei formuoja atsakingus piliečius.
- Kolegijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. V-354 buvo patvirtinta Vilniaus kolegijos strateginės partnerystės 2021–2025 m. programa bei 2021–2025 m. priemonių planas, numatantis strateginės partnerystės tikslą, kryptis, rezultatų įgyvendinimą ir jo koordinavimą, siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę bei poveikį regionui. Remiantis rekomendacijomis strateginei partnerystei ir katedrų įvardintomis strateginėmis partnerystėmis, fakultetai kasmet identifikuoja nacionalinius ir tarptautinius strateginius partnerius.
- VIKO siekia vykdyti taikomųjų mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir profesionaliojo meno, užsakomąsias projektines mokslo ir taikomojo meno veiklas, kurios stiprina darnią plėtrą ir socialinę atsakomybę.
- 2023 m. VK buvo įgyvendintos 69 bendros veiklos su Vilniaus regiono savivaldybių administracijomis ir visuomeninėmis organizacijomis.
- Kolegijos dėstytojai veda kvalifikacijos tobulinimo mokymus** (pvz., 2023 m. gegužės 9 d. SPF sudarius bendradarbiavimo sutartį su išsėtinės sklerozės draugija „Feniksai“ suorganizuoti bendri kvalifikacijos kursai įvairiomis temomis: „Judėjimas – sveikatos labui“ (2023-05-18), „Išsėtinė sklerozė – šios dienos iššūkiai“ (2023-05-31), „Ar nutukimas pasidarė norma?“ (2023-06-20), „Nemiga – priežastys, patarimai, sprendimai“ (2023-09-21), „Diagnozė – onkologinė liga, kaip padėti sau ir pacientams?“

(2023-10-04), „Gyvenimo būdo ir galvos skausmo ryšys“ (2023-11-16), „Neurodegeneracinės ligos: diagnostika, gydymas, slauga. Naujienos“ (2023-11-23), „Nerimo, streso, įtampos valdymas nemedikamentinėmis priemonėmis“ (2023-12-06)), **bendradarbiaujant organizuojamos bendros mokslinės-praktinės konferencijos**, pvz. 2023 m. gegužės 11 d. „Biomedicininė diagnostika 2023 m.: mokslas ir praktika“, **taip pat organizacijų atstovai kviečiami į kolegijoje organizuojamus renginius.**

MTF studentai ir dėstytojai dalyvauja socialinių partnerių renginiuose atlikdami meninius pasirodymus arba kartu organizuoja meninius renginius (plačiau apie tai 9 skyriuje).

VIKO siekia stiprinti socialinę partnerystę su Lietuvos mokyklomis, švietimo centrais, jaunimo organizacijomis ir klubais, mokytojų asociacijomis ir draugijomis, plėtojant VIKO bendruomenės iniciatyvas organizuoti šviečiamuosius vizitus į mokyklas

ar moksleivių vizitus į VIKO, motyvuojant moksleivius studijuoti ir įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją ir akcentuojant mokymosi visą gyvenimą svarbą.

Kolegijos dėstytojai organizuoja atviras paskaitas, kuriose gali dalyvauti ir moksleiviai. Moksleiviams paskaitos vykdomos ir mokyklose – ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose. Kartais moksleiviai atvyksta ir į fakultetus. Menų ir kūrybinių technologijų fakultete buvo vykdomas projektas „Studentas vienai dienai“, kuriame apsilankė daugiau kaip 120 mokinių iš įvairių šalies mokymosi institucijų (2023 m. balandžio–gegužės mėn.). Moksleiviai kviečiami dalyvauti VIKO organizuojamose studentų mokslinėse konferencijose, džiugu, kad kasmet sulaukia moksleivių susidomėjimo.

Apibendrinus, socialinė partnerystė naudinga abiem pusėms: aukštojo mokslo institucijoms ir bendradarbiaujančioms organizacijoms.

Socialinės įtraukties stiprinimas

Vilniaus kolegija, organizuodama savo veiklas, siekia mažinti socialinę nelygybę bei plėtoti darnius santykius.

Kolegija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatomis, įtvirtinančiomis asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Bet kokia diskriminacija dėl asmens lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, pilietybės ir socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, šeiminių padėties, ketinimo turėti vaiką, priklausomybės politinėms partijoms ir asociacijoms, amžiaus Kolegijoje yra draudžiama. 2023 m. Direktorato posėdyje buvo pristatyti [Lyčių lygybės būklės Vilniaus kolegijoje](#) 2022 m. atlikto tyrimo rezultatai.

Anketos klausimynas sudarytas remiantis Lyčių lygybės liniuotės klausimynu (gautas Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos sutikimas). Tyrime dalyvavo 168 VIKO darbuotojai, 111 studentų. Apklausa siekia išsiaiškinti lyčių lygybės padėtį Kolegijoje ir pateikti rekomendacijų, kaip esamą padėtį ateityje būtų galima gerinti.

2023 m. vykę **Kolegijos bendruomenės posėdžiai** buvo **verčiami į gestų** kalbą ne tik tam, kad atlieptų gairę „Stiprinti ir populiarinti lietuvių gestų kalbos studijų programą, kaip užtikrinančią šalies piliečių specifinius poreikius“, bet dėl realaus poreikio – bendruomenėje yra klausos negalią turinčių asmenų.

Kolegijoje vykdomi projektai, kurių tikslas – tobulinti specialiųjų poreikių turinčių studentų mokymosi aplinką. Nuo 2022 m. vasario 1 d. EKF vykdomas Erasmus + Aukštojo mokslo strateginių

partnerystės projektas „Educational Empowerment and Social Inclusion of students with disabilities through Digital Solutions and Assistive Technologies“ (EESI-DIGI; projekto Nr. 2021-1-EL01-KA220-HED-000027605), koordinuojamas University of Patras (Graikija). Projekto tikslas – sudaryti sąlygas negalią turintiems studentams įgyti skaitmeninių įgūdžių, suteikiant kvalifikaciją, padėsiančią įveikti esamas įgūdžių spragas, atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos pasekmes. Projektas bus vykdomas iki 2024 m. sausio 31 d. Siekiant toliau gerinti žmonių su negalia studijas, EKF nuo 2023 metų pradėtas vykdyti dar vienas Erasmus + programos projektas „Promoting people with disabilities employment by enhancing their digital skills and competences to support a remote working scheme (DigitAbility)“ (Nr. 2022-1-IT01-KA220-VET-000087590).

Su **specialiųjų poreikių turinčiais** studentais dirbantys dėstytojai taiko individualizuotus mokymo ir vertinimo metodus, kad padėtų šiems studentams pasiekti numatytų studijų rezultatų. Socialiai pažeidžiamų grupių studentai bei studentai, turintys specialiųjų poreikių, konsultacijas studijų prieinamumo klausimais gauna VIKO Studijų tarnyboje ir / ar fakultetų Studijų skyriuose. 2023 m. studijavo 41 negalią / specialiuosius poreikius turintis studentas. Vertinant studentų, turinčių specialiųjų poreikių studijų pasiekimus, taikomos lanksčios studijų ir pasiekimų vertinimo formos, prisiderinama prie šių asmenų galimybių (pvz., vykdomos nuotolinės studijos, taikomi mišrūs mokymo(si) metodai, pailginamas atsiskaitymui skirtas laikas). Pz., EKF studentui, turinčiam **regos negalią**, užduotys yra pateikiamos Word programa (studentui neregui taip pateiktą informaciją kompiuterinė programa skaito garsu), vaizdinė medžiaga, grafikai, diagramos – komentuojami žodžiu, suteikiamos papildomos individualios konsultacijos.

Studentai, turintys **judėjimo negalią**, gali rinktis ne tik nuotolinį studijų būdą, bet gali studijuoti ir kontaktiniu būdu, nes daugumos fakultetų patalpos yra pritaikytos judėjimo negalią turintiems asmenims.

Pastatų pritaikomumas įvairias negalias turintiems asmenims yra be galo svarbus, kad studentai ir darbuotojai turėtų galimybę būti kartu su kitais bendruomenės nariais ir nesijaustų nelaukiami. Kolegijos pastatai, esantys Studentų g.

39A (kuriame yra ATF, EKF, PDF), ir Didlaukio g. 49 (VVF), Didlaukio g. 82 (MTF) pakankamai pritaikyti studentų su negalia judėjimui: prie pagrindinių įėjimų į pastatus yra nuožulnūs pandusai arba keltuvai, laiptai žymimi ryškiomis juostomis, daugelis auditorijų neturi slenksčių ir yra tinkamo pločio, tarp aukštų galima judėti liftais. EKF (Studentų g. 39A pastato 3-iame aukšte) yra tualetas, pritaikytas judėjimo negalią turintiems žmonėms (šiuo tualetu gali pasinaudoti ir ATF bei PDF studentai bei darbuotojai, turintys judėjimo negalią).

EKF ir MTF, šalia įėjimų į auditorijas, pritvirtinti iškilūs skaičiai, atitinkantys auditorijos numerį, skirti regėjimo negalią turintiems žmonėms. Dar 2022 m. VIKO su Lietuvos aklųjų biblioteka pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kuria siekiama gerinti studijų prieinamumą turintiems regos, skaitymo ar kitų sutrikimų.

Kolegijos darbuotojai ne tik **tobulina kvalifikaciją socialinės įtraukties skatinimo klausimais** (pvz., 2023 m. gegužės 22–26 d. PDF **dėstytojai stažavosi Vokietijos mokyklose** ir susipažino su įtraukiuoju ugdymu Vokietijoje, pedagogų taikomais pagalbos būdais ir metodais, dirbant su mokiniais, turinčiais specialiuosius ugdymo poreikius (SUP); lapkričio 23 d. dalyvavo negalios forume „Įtraukus aukštasis mokslas 2023“, kurio tikslas – aptarti studentų su negalia / individualiais poreikiais studijų proceso iššūkius, kurie kyla studijų individualizavimo procese, pritaikant studijų programas, studijų medžiagą, laikantis akademinio sąžiningumo principų), bet ir **patys organizuoja tokius renginius VIKO bendruomenei ir visuomenei**. Kolegijoje 2023 m. suorganizuotas ne vienas socialinės įtraukties didinimo renginys:

Kovo 8 d. organizuota atvira paskaita „**Socialinio darbuotojo kuriamas santykis su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis**“, kurios metu aptarta socialinio darbuotojo vaidmuo ir iššūkiai bendraujant su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis, pasidalinta patirtimis ir gerąja praktika.

Kovo 13 d. vyko filmo „**Man viskas gerai**“ peržiūra ir diskusija su psichologe, kuri skatino žmones kalbėti apie savo jausmus – neturi būti gėda išgyventi depresiją ar kitokius psichologinius sunkumus, svarbu ieškoti problemų sprendimo ir diskutuoti savižudybių prevencijos klausimais.

Kovo 29 d. vyko **seminaras „Įtraukusis fizinis ak-**

tyvumas“, skirtas padidinti pedagogų žinias ir gebėjimus dirbti su negalią turinčiais vaikais.

Balandžio 12 d. renginys „Nuteistųjų artimieji – įgalinimo link“, kurio tikslas pristatyti Caritas ir Lietuvos kalėjimų tarnybos projektą, skirtą nuteistųjų ir jų artimųjų paramai ir konsultavimui, mažinant nuteistųjų ir jų artimųjų diskriminaciją.

Spalio 11 d. vykusiame tarptautinio į tėvus orientuotų studijų ir tyrimų tinklo atstovų susitikime su Europos Parlamento pirmininke dr. Roberta Metsola ir ES švietimo programos vadove Eva Mitsopoulou buvo atkreiptas dėmesys į smurto šeimoje, migracijos, klimato kaitos, skurdo ir žmogaus teisių problemų sprendimą, tai susiję su daugeliu socialinių grupių ir šeimų, taip pat buvo pristatyti tarptautiniai tyrimai apie tėvystę ir smurto šeimoje prevenciją.

Spalio 19–20 d. įvyko tarptautinė mokslinė konferencija „Socialinis darbas su pažeidžiamų grupių asmenimis“ ir aptartos aktualios socialinio darbo su pažeidžiamų grupių asmenimis problemos, jų įveikos būdai, pristatant naujausių mokslinių tyrimų rezultatus.

Spalio 30 d. organizuotas seminaras pedagogams ir ne tik „Įtraukusis fizinis aktyvumas: psichinė ir socialinė gerovė“, kurio tikslas – supažindinti dalyvius su įtraukiojo ugdymo principais, kuriant sąlygas visiems vaikams dalyvauti mokymosi pro-

cese ir bendruomenės gyvenime, fizinio aktyvumo nauda psichinei ir socialinei gerovei, negalių tipais ir jų specifika, triračių sporto galimybėmis ir pan.

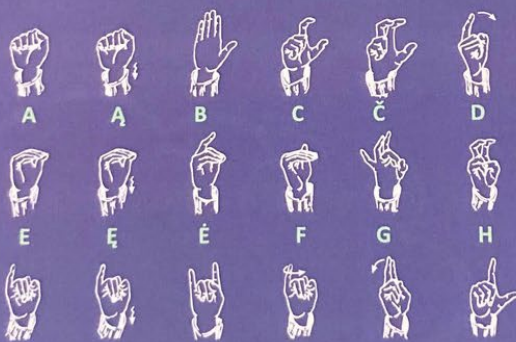
PDF aktyvus ne tik organizuojant renginius, bet rengiant išvykstantįsias paskaitas į įkalinimo įstaigas: kovo mėn. 31 d. Marijampolės kalėjime ir lapkričio 23–24 d. Pravieniškių I kalėjime, kur susipažino su bausmių vykdymo sistema, iššūkiais ir galimybėmis, socialinio darbo specifika ir svarba kalėjimuose, taip pat bendrauta su kaliniais ir jų socialiniais darbuotojais; 2023 m. gruodžio 11 d. vyko į Alytaus kalėjimą, kur susipažino su socialinio darbo bausmių vykdymo sistemoje praktika ir patirtimi, diskutavo su kalinių resocializacijos specialistais ir kaliniais. 2023 m. gegužės 24 d. PDF įvyko Nuteistųjų konsultavimo centro knygos „Mes nuteistieji“, kurioje yra žmonių istorijos ir jų išgyvenimai, susiję su nuteistųjų padėtimi ir reintegracija į visuomenę, pristatymas.

MTF Mados dizaino katedros studijų programų absolventės Lukiškių kalėjimo Šv. Mikalojaus Stebukladario cerkvėje, Nacionaliniame kultūros forume „Kultūra ir ekologija“ pristatė savo kūrybinius darbus apie sąmoningą gamtos išteklių vartojimą (2023 m. lapkričio 28 d.).

Socialinės įtraukties stiprinimas yra esminis aspektas siekiant sukurti teisingą, lygią ir darnią visuomenę.

Lietuvių gestų kalbos pirštų abėcėlė

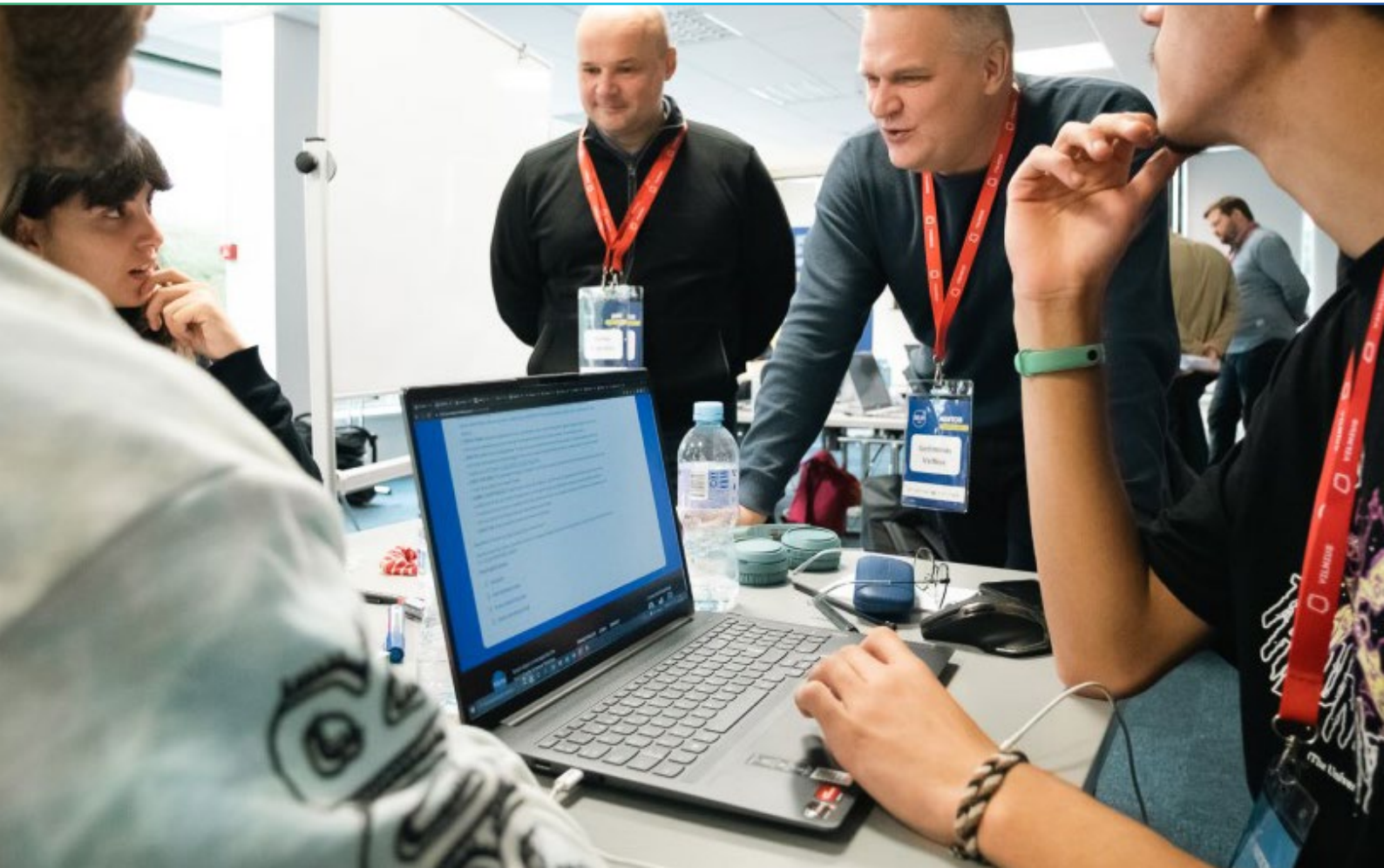

Informacinio raštingumo ir skaitmeninės visuomenės skatinimas

Vilniaus kolegijoje siekiama populiarinti skaitmenizacijos, informacinio raštingumo, darnių skaitmeninių inovacijų, kibernetinės saugos, robotikos visuomenės gerovei tematikas, sudarant kuo daugiau galimybių šviesti Lietuvos visuomenę šiose srityse, plėtojant taikomuosius mokslinius tyrimus ir socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktualios šios temos.

Siekiant dalintis informacija su visuomene, būtina ir patiems diegti inovatyvias informacines ir skaitmenines technologijas veikloje. VIKO dokumentai tvarkomi naudojant elektroninę doku-

mentų valdymo sistemą (DVS) „Kontora“. **Virtuali mokymosi aplinka MOODLE** jau seniai naudojama studijų procese, o pradedantiems dėstytojams rengiami mokymai, pvz., VIKO dėstytojai dalyvavo LIE-DM palaikymo ir plėtros konsorciumo organizuotose seminaruose, pvz.: 2023 m. balandžio 6 d. „Dirbtinis intelektas studijose: galimybės ir ribos“, gegužės 21 d. pristatytas ir aptartas žaidybinių elementų panaudojimas MOODLE aplinkoje rengiant pradinio ugdymo pedagogus „(Ne)Išnaudotos MOODLE aplinkos galimybės. Aukštųjų mokyklų dėstytojų pasidalijimas gerąja patirtimi“.

Daug dėmesio informacinio raštingumo skatinimui, kibernetinės saugos stiprinimo kryptis, skaitmenizavimo plėtra ir elektroninių inovacijų diegimui, robotikos visuomenės gerovei plėtra, ypač atsižvelgiant į Vilniaus kolegijos 2021–2025 m. strategijos viziją, įkvėpiančią Kolegijos bendruomenę aktyviai dalyvauti kuriant socialiai atsakingą visuomenę, skiriama Elektronikos ir informatikos fakultete (EIF). Fakultetas siekia ugdyti specialistus, aktyviai plėtoti mokslinius taikomuosius tyrimus ir šviesti visuomenę.

Informacinio raštingumo skatinimas – tai svarbi Lietuvos darnios plėtros kryptis, kuria stiprinami visuomenės narių gebėjimai naudotis naujomis technologijomis, tokiu būdu padedant jiems prisitaikyti prie greitų technologinių pokyčių. Informacinis raštingumas labai svarbus ugdant kritinį mąstymą, gebėjimą mokytis visą gyvenimą, būtinas socializacijai ir aktyviam gyvenimui pilietinėje visuomenėje. Informacinio raštingumo skatinimas yra Mokymosi visą gyvenimą dalis, svarbi visuomenės vystymuisi, didinanti jos narių socialinę įtrauktį tarp visų rasių, lyčių atstovų bei visose amžiaus grupėse.

EIF įgyvendina įvairias informacinio raštingumo skatinimo veiklas, pirmiausia vykdydamas studijas bei teikdamas neformalųjį švietimą. Tokiu būdu yra ugdomas visuomenės narių gebėjimas identifikuoti, gauti, vertinti, atrinkti ir etiškai bei atsakingai naudoti reikalingą informaciją iš įvairių informacijos šaltinių. Tai įgalina žmones pasiekti asmeninių, socialinių, darbo ir švietimo tikslų. Tai viena iš pagrindinių žmogaus teisių skaitmeniniame pasaulyje. Informacinio raštingumo ugdymas padeda visuomenės nariams apsaugoti privatumą viešojoje erdvėje, stiprina visuomenės gebėjimus išmaniai ir kūrybiškai naudotis naujomis skaitmeninėmis technologijomis. Kartu tai skatina visuomenės kūrybiškumą, nes tobulina visuomenės narių įgūdžius kurti naują turinį efektyviai naudojantis vaizdais, garsais bei tekstais. Iniciatyva, susijusi su VIKO studentų bei darbuotojų informacinio raštingumo skatinimu, yra kasmet EIF organizuojami VIKO bendruomenės narių kūrybiškumo komiksų konkursai „Misconceptions“ („(Ne)susikalbėjimai“), skiriami Jungtinių Tautų organizacijos paskelbtai Anglų kalbos dienai bei Pasaulinei Inovacijų ir kūrybiškumo dienai paminėti. 2023 m. įvyko jau V kūrybinis komiksų konkursas „Skaitmeniniai labirintai, arba Skaitmeninis

gyvenimo būdas“. Minėtas komiksų konkursas, į kurį įsitraukia kūrybingi Kolegijos studentai bei darbuotojai, stiprina bendruomenės vientisumą ir visų amžiaus grupių, lyčių, tautų bendruomenės narių bendrystę. Linksmos istorijos, nevenigiant saviironijos, skatina pasitikėjimą vienu kitais ir formuoja VIKO bendruomenę kaip vientisą socialinį partnerį.

Kibernetinės saugos stiprinimas – būtina Lietuvos darnios plėtros kryptis, kurią vystant kuriama saugi informacinė visuomenė. Kibernetinis saugumas yra kritiškai svarbi IT sritis tiek verslo, tiek viešųjų organizacijų, tiek valstybės ar net pasauliniu mastu. Kibernetinės saugos žinios, gebėjimai ir tyrimai yra svarbiausia dedamoji, užtikrinant kibernetinį saugumą organizacijų ar net valstybiniu lygiu. Lietuva – ES lyderė kibernetinio saugumo srityje, todėl Lietuvos prioritetinė sritis – užtikrinti aukštą kibernetinio saugumo lygį visoje šalyje.

EIF rengia kibernetinės saugos specialistus, fakultete įkurta ir sėkmingai veikia Kibernetinio saugumo laboratorija, kurioje atliekami kibernetinės saugos mokslo taikomieji tyrimai, taip pat čia vykdomos kibernetinės saugos pratybos.

Skaitmenizavimo plėtra ir elektroninių inovacijų diegimas – Lietuvos darnios plėtros kryptis, kurią vystant ugdomi visuomenės skaitmeniniai įgūdžiai bei skatinama tvarumo bei modernių technologijų darna. Ši kryptis atitinka *Nacionalinės pažangos programas 2021–2030 m.* uždavinį „skatinti valstybės – viešojo sektoriaus, ekonomikos ir visuomenės – skaitmenizavimą, kuriant sprendimus, įgalinančius verslo įmones, viešąjį sektorių ir akademinę bendruomenę naudotis reikalingomis skaičiavimo, duomenų tvarkymo ar kibernetinio saugumo galimybėmis, stiprinti pačių gyventojų gebėjimus visavertiškai pasinaudoti naujomis technologijomis, didinti supratimą apie ateinančius technologinius pokyčius ir įgalinti valstybę prie jų prisitaikyti“. Europos Komisija yra iškėlusį tikslą, kad iki 2030 metų visos pagrindinės viešosios paslaugos būtų visiškai suskaitmenintos ir teikiamos internetu, 80 proc. piliečių naudotų skaitmeninę tapatybę, bent 80 proc. šalies gyventojų turėtų pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, o 75 proc. ES įmonių naudotų debesijos ir didžiųjų duomenų technologijas. EIF, plėtodamas skaitmenizavimą bei diegdamas elektronines inovacijas, tiesiogiai prisidės prie šių reikšmingų tikslų įgyvendinimo.

Skaitmenizavimo plėtros ir elektroninių inovacijų diegimo krypties darbai vyrauja EIF Programinės įrangos katedros veikloje, kadangi šios katedros veikla yra tiesiogiai orientuota į skaitmenizavimą, kai informacija iš popierinių šaltinių yra perkeliama į elektroninę erdvę. Programų sistemų studijų programos studentai kuria internetines svetaines, mobiliąsias programėles, kitas informacines sistemas, kurios ne tik palengvina darbą, bet ir įgalina pereiti prie elektroninių dokumentų, kai atsakoma jų popierinių variantų, aplinkai daromas stiprus teigiamas socialiai atsakingas aplinkosauginis poveikis. Tokiu būdu yra tiesiogiai prisidedama prie planetos išteklių ir resursų tausojimo bei CO₂ emisijos mažinimo vėlesniuose popieriaus utilizavimo ar jo perdirbimo procesuose.

EIF tyrėjų grupė drauge su užsienio partneriais 2023 m. vasarį baigė vykdyti tarptautinį projektą „Žinių aljansas verslo plano įvertinimui: skaitmeninis sprendimas“ (angl. *Knowledge Alliance of Business idea Assessment: Digital Approach – KABADA*, projekto koordinatorius Banku Augstskola / School of Business and Finance (Latvija)). Sukūrė novatorišką skaitmeninį įrankį, leidžiantį paruošti verslo planą pagal CANVAS modelį ir dirbtinio intelekto pagalba jį ištestuoti bei įvertinti verslo plano silpnąsias ir stipriąsias puses. Į minėtą įrankį integruotos sistemos, teikiančios informaciją apie makroekonomikos rodiklius. Šį pažangų įrankį gali naudoti ir studentai, kuriems kaip atsiskaitomąjį užduotį reikės parengti verslo planą, bei savo verslą planuojantys steigti būsimi verslininkai.

Robotikos visuomenės gerovei plėtra – tai svarbi Lietuvos darnios plėtros kryptis, kurią vystant būtų plėtojamos robotikos technologijos nepažeidžiant pagrindinių visuomenės vertybių. Naujausi šių laikų iššūkiai, kuriuos generuoja sparti technologijų pažanga, ypač dirbtinio intelekto, robotikos ir didžiųjų duomenų srityse, reikalauja labai atsakingai taikyti robotikos technologijas visuomenės gyvenime. Tai dera su ES politika, pabrėžiančia, kad dirbtinis intelektas turi būti naudojamas žmonių gerovei, o ne totalitarinių valstybių vykdomai jos gyventojų kontrolei bei žmonių sekimo sistemų tobulinimui. Dabartinėmis sparčios technologinės pažangos bei senėjančios visuomenės sąlygomis robotai iš esmės padeda spręsti rankų darbo darbuotojų trūkumo ir jų darbo kainos problemas. Pavojingomis ar nema-

loniomis sąlygomis veikiančias bei pasikartojančias užduotis savarankiškai atliekantys robotai yra ypač naudingi, nes pakeičia nešvarų, nuobodų arba ne saugų darbą atliekančius darbuotojus. Robotai taip pat padeda darbuotojams išvengti pavojingų cheminių medžiagų ir darbo sąlygų keliamo pavojaus bei sumažina fizinę, ergonominę ir psichosocialinę riziką. Protezų bei implantų technologijų robotizavimas, smegenų ir kompiuterių sąsajos plėtojimas, su nervų sistema sujungtų protezų, dirbtinio regėjimo, IRT implantų ir net neuromikroschemos kūrimas sudaro sąlygas kurti žmonių gyvenimą palengvinančias technologijas, kurios padeda ne tik pašalinti negalią, bet ir iš esmės pagerina sveikų žmonių gebėjimus.

EIF studentų inovatyvumas studijų procese ugdomas aktyviai taikant robotizuotas sistemas. Pagrindinis ugdymo naudojant robotus principas – dirbtinis intelektas turi būti patikimas, nešališkas, skaidrus, sąžiningas ir saugus, o technologija turi būti kurta remiantis etiniais principais, kad galėtų prisidėti prie visuomenės gerovės. EIF Elektronikos ir kompiuterių inžinerijos katedros „Robotikos dirbtuvėse“ yra plėtojamas „Roboto-humanoido EIFURE“ projektas. Studijų programoje Kompiuterių inžinerija išskirtinas asmeninių gebėjimų kategorijos studijų rezultatas: „Gebėti savarankiškai studijuoti, tobulinti savo žinias, suprasti inžinerinių sprendimų poveikį visuomenei ir aplinkai“. Vienas iš būdų, siekiant šio studijų rezultato, kaip tik ir yra studentų popaskaitinė veikla „Robotikos dirbtuvėse“ savarankiškai gilinant savo žinias ir praktinius įgūdžius, vystant robotines sistemas, orientuotas į pagalbą judėjimo negalią turinčioms asmenų grupėms. Vykstant studijų programų Kompiuterių inžinerija ir Elektronikos inžinerija praktikas, atliekamas Fakultete, susipažinimui su elektronikos įrenginių vidine sandara, jų montažo ypatumais, didinant studentų montavimo ir demontavimo praktinių įgūdžių lygmenį į procesą iš dalies yra integruojama naudota / nurašyta elektroninė aparatūra, gauta iš socialinių partnerių.

Iniciatyvą, susijusią su robotikos visuomenės gerovei plėtra, įgyvendino EIF Elektronikos ir kompiuterių inžinerijos katedros dėstytojai. Dalyvauta 2023 m. vasario 7 d. „Agrifood Lithuania“ organizuotoje robotikos sprendimų parodoje ir interaktyviame praktiniame seminare „Kaip paruošti savo

robotą didesniai visuomenės pripažinimui?“, sausio 23 d. paskelbtas straipsnis ir vasario 17 d. dalyvauta LNK TV laidoje „Labas vakaras, Lietuva“ pristatant dirbtiniu intelektu valdomą relaksacinę sistemą vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimą. Tokiu būdu skatinamas plačių visuomenės sluoksnių domėjimasis šiuolaikine robotika ir dirbtiniu intelektu tikint, kad įgytos žinios apie robotus, tarnaujančius žmonių gerovei ir valdomus dirbtiniu intelektu, skleis informaciją apie robotikos naudą ir populiarins robotų taikymą realiame gyvenime. Švietėjišku darbu skleidžiama nuostata, jog robotai, kaip ir žmonės, kuria darbo vietas – robotus programuojančių, prižiūrinčių bei remontuojančių specialistų darbo vietas. Esant darbuotojų trūkumui, ši problema sprendžiama robotizuojant rankų darbo reikalaujančias darbo vietas.

Ketvirtos pramonės revoliucijos kontekste aukštojo mokslo studijų vertė reikšmingai išaugo, nes vis plačiau gamyboje bei paslaugų sferoje diegiant robotus ir automatizuotas sistemas lygiagrečiai kyla su šiomis inovacijomis susijusių aukštos kvalifikacijos specialistų poreikis. EIF dėstytojai, suvokdami robotikos perspektyvą ateities kartų gerovei, sąžiningai viešina robotikos gerą patirtį mokytojų bei moksleivių bendruomenėms. EIF ekspertai žiniomis dalinasi įvairiuose renginiuose: 2023 m. kovo 3 d. praktinė mokomoji paskaita „Prisijaukink robotikus“ buvo pristatyta Vilkiškio „Aušros“ gimnazijos moksleiviams, praktinė pamoka „Linksmieji robotai – pažink ir kurk!“ pravesta Radviliškio Lizdeikos gimnazijos, Utenos „Saulės“ gimnazijos, Jonavos J. Ralio gimnazijos ir Vilniaus Šv. Kristoforo gimnazijos gimnazistams. Visa tai liudija plačias galimybes robotines sistemas pritaikyti visuomenės gerovės plėtrai.

EIF specialistų ir studentų ekspertizmas matomas kasmetiniame renginyje „Erdvėlavis Žemė“. 2023 m. birželio mėn. organizuotos interaktyvios dirbtuvės „Pokalbių robotų (*angl. Chat Boot*) kūrimas“ ir „Susikonstruok FM imtuvą“, demonstracinė paskaita „3D modelių kūrimas“, demonstracinė-pažintinė paskaita „Linksmieji robotukai – pažink, kurk ir valdyk“ bei demonstracinė paskaita „Dirbtinis intelektas elektroniniame įrenginyje“.

Informacinio raštingumo tyrimai aktualūs ne tik EIF bendruomenei, bet ir kitas mokslo kryptis or-

ganizuojantiems fakultetams ir jų katedroms. Pvz., studentų ir dėstytojų bendri tyrimai medicinos srityje: SPF Slaugos katedros lektorės ir Bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentės atliktas mokslo taikomasis tyrimas ir publikuotas straipsnis: Rabkovskaja, G. & Kielė, V. (2023). **Virtualiosios realybės taikymas, prižiūrint žaizdas: literatūros apžvalga**, *Slauga. Mokslas ir praktika*, 4 (10 (322)), pp. 10–18. Radiologijos studijų programos absolventas Povilas Paulauskas parengė baigiamąjį darbą „Dirbtinis intelektas rentgenologiniuose tyrimuose“ ir 2023 m. rugsėjo 26 d. dalyvavo su pranešimu tarptautinėje nuotolinėje konferencijoje “Conference of Baltic Radiographers: Research and Practice” 2023.

Projektinė veikla skaitmeninio ir informacinio raštingumo skatinimo tematika vykdoma ne tik EIF, bet ir kituose fakultetuose. 2023 m. EKF buvo tęsiamas ir užbaigtas dar 2022 m. pradėtas Erasmus + Aukštojo mokslo strateginių partnerysčių projektas “Digital Readiness and Capacity Building of Humanities Professors in Universities Through Partnership with Digital Technologies Companies” (DigitUni), kurio tikslas – stiprinti humanitarinių mokslų dėstytojų gebėjimus, teikti kokybišką, įtraukų, skaitmeninį išsilavinimą, tobulinant jų skaitmenines kompetencijas ir stiprinant bendradarbiavimą su skaitmeninių technologijų įmonėmis – ekspertais. ATF fakultetas drauge su projekto koordinatoriumi – Krokuvos Jogailos universitetu (Lenkija) ir Italijos, Latvijos, Austrijos, Belgijos šalių partneriais 2023 m. vykdė Erasmus + Aukštojo mokslo strateginių partnerysčių projektą DISTINCT (Skaitmeninė parama chemijos mokymui).

Žinių stiprinimas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. 2023 m. lapkričio 6–10 d. Belgijoje PDF studentai ir dėstytojai gilino **žinias apie skaitmeninį darbą su jaunimu** (tiksliau su vaikais, patiriančiais socialinę atskirtį).

Vilniaus kolegijos absolventų pasiekimai be galo svarbūs kiekvienai aukštajai mokyklai. Pvz., 2023 m. spalio 5 d. buvo pranešta, kad **alumnė Agnė Draučikaitė paskelbta Vilniaus miesto metų mokytoja**, nes yra iniciatyvi, novatoriška ir drąsi pedagogė, kuri diegia naujus metodus ugdymo procese.

Informacinis ir skaitmeninis visuomenės raštingumas yra svarbus šių dienų žmogaus gebėjimas.

Kūrybiškumo, inovatyvumo ir verslumo plėtra

Kūrybiškumas, inovacijos ir verslumas yra pagrindiniai veiksniai, skatinantys ekonominį ir technologinį augimą, visuomenės pažangą ir verslo sėkmę. Kūrybiškumas dažniausiai apibrėžiamas kaip gebėjimas kurti naujas, originalias ir vertingas idėjas, o kūrybiški žmonės gali rasti naujus būdus problemoms įveikti, taip prisidedami prie inovacijų kūrimo sprendžiant iškilusius iššūkius. Kūrybiškumas yra svarbus kiekvieno žmogaus gyvenime, nes skatina individualų augimą ir teikia privalumus įvairioms sritims, nuo meno ir kultūros iki mokslo ir verslo. Inovacijos svarbios, nes organizacijos, kurios investuoja į inovacijų kūrimą, gali sukurti konkurencinį pranašumą ir padidinti efektyvumą, prisidedant prie technologinio, ekonominio ir socialinio progreso. Verslumas sukuria darbo vietas, skatina ekonominį augimą ir prisideda prie bendros gerovės, o kūrybiški ir inovatyvūs verslai dažnai turi didesnę galimybę išsiskirti ir įveikti augančią konkurenciją.

Tad kūrybiškumas, inovacijos ir verslumas susiję su šiuolaikinio pasaulio iššūkiais ir galimybių bei sprendimų paieškomis. Įmonės ir visuomenės, kurios skatina kūrybiškumą, investuoja į inovacijas ir puoselėja verslumą, yra geriau pasirengusios prisitaikyti prie sparčiai kintančių sąlygų ir pasiekti ilgalaikį sėkmės rezultatą.

VIKO siekia ugdyti bendruomenės ir visuomenės taikomojo kūrybiškumo ir kūrybinio mąstymo gebėjimus, plėtoti kūrybišką aplinką ir darnias inovacijas, skatinti atvirumą darnioms naujovėms ir verslumą.

Kolegijoje kūrybiškumo, inovacijų ir verslumo mokoma nepriklausomai nuo studijuojamos studijų programos. Net jei tai nėra įtraukta į studijų programą kaip atskiras studijų dalykas, studentai turi galimybę šias kompetencijas ugdyti studijuodami laisvai pasirinkamus dalykus. Studentai domisi inovacijomis, patys skuba jas išbandyti, kai kurie drąsiai generuoja inovatyvias idėjas dalyvaudami verslo iššūkių sprendimo renginiuose (hakatonuose, verslu-

mo ugdymo renginiuose, tarptautinėse intensyviose programose – BIP ir kt.).

Daug dėmesio kūrybiškumo, inovacijų ir verslumo ugdymui skiriama visuose fakultetuose. Pvz., VVF bendradarbiauja su [LSIK](#) (Lietuvos socialinių inovacijų klasteriu), vykdo projektines veiklas ([VAKEN](#), „[Teaching and Learning in Multicultural Classroom](#)“), trumpąsias mainų savaites (BIP: tarptautines trumpąsias mainų savaites „[Sustainability Oriented Creativity](#)“). ATF Maisto technologijos studijų programos dalyko *Tvari maisto gamyba ir aplinkosauga* turinyje verslumo pagrindų dalykų temos yra aktualios regiono ir visos šalies raidai, susietos su darnaus vystymosi kryptimis, įtrauktas verslumo ir socialinės atsakomybės ugdymas. Studijų inovatyvumas stiprinamas ir studentų kūrybiškumas ugdomas kasmet rengiamų kūrybiškumo stovyklų metu taikant kūrybinės aikštelės metodiką.

Vilniaus kolegijoje kūrybiškumas, inovacijos ir verslumas yra mokslinio domėjimosi objektai. Pvz., PDF studentės skaitytas pranešimas „[Pradinių klasių mokytojų socialinių platformų naudojimas ugdymo procesui organizuoti, skatinant 1–2 klasių mokinių kūrybiškumą](#)“ tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Jaunimas besikeičiančioje visuomenėje“ pripažintas geriausiu sekcijoje.

MTF Mados dizaino katedros studentės ir dėstytojos dalyvavo Kauno kolegijoje vykusioje XX tarptautinėje mokslinėje studentų konferencijoje „Idėjų forumas 2023“. Mados dizaino studijų programos trečio kurso studentė Gabrielė Sedlikovska skaitė pranešimą „Psichologinė sveikata kaip kūrybiškumo paskata“, Karina Knyzaitė – „Mados tendencijos tvarumo prizmėje“. Studentės dalinosi baigiamųjų darbų kūrybinėmis idėjomis ir atliktais tyrimais. Diplomantes konferencijai parengė Mados dizaino katedros lektorės Asta Kisieliūtė ir Jolita Raupelienė (2023-04-21).

Negalime nepasidžiaugti ir VIKO absolventų inovatyvumu ir kūrybiškumu. PDF absolventė Ieva Savulionienė išrinkta [inovatyviausia pradinių klasių mokytoja](#). Apdovanojimas skirtas už kūrybiškumą ir inovatyvumą, taikomus naujus metodus ir priemones pradinio ugdymo procese, mokinių kritinio mąstymo skatinimą, problemų sprendimą ir iniciatyvumą.

Taigi kūrybiškumas, inovatyvumas ir verslumas yra pagrindiniai elementai siekiant ekonominio, socialinio ir kultūrinio vystymosi. Šių sričių plėtra yra svarbi, nes prisideda prie įvairių sektorių augimo ir sėkmės.

Visuomenės sveikatingumo stiprinimas

Vilniaus kolegijoje ne tik organizuojamas privalomas darbuotojų sveikatos patikrinimas taip, kaip tai numato įstatymai, bet Kolegija yra užsibrėžusi ir tikslą populiarinti visuomenės sveikatingumo ir sveikatai palankaus maitinimosi tematiką ir svarbą tarp VIKO bendruomenės narių ir plačiojoje visuomenėje, sudarant galimybes šviesti Lietuvos visuomenę ir Kolegijos bendruomenę sveikatingumo tematika, plėtojant mokslinius tyrimus ir socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktualios šios sritys.

Skatinamas bendruomenės fizinis aktyvumas. Studentų g. ir Didlaukio g. pastatuose yra sporto salės, kuriose vyksta įvairių sporto šakų – krepšinio,

tinklinio, futbolo – užsiėmimai, aukšto sportinio meistriškumo varžybos. Studentai dalyvauja SKL A lygoje, rudens, pavasario krepšinio čempionatuose, Vilniaus FUTSAL futbolo čempionate, Lietuvos tinklinio čempionato turuose, Lietuvos kolegijų čempionato krepšinio, futbolo, tinklinio, stalo teniso, svarsčių, orientacinėse, lengvosios atletikos varžybose. Treniruoklių salėse dirba profesionalūs treneriai, kurie veda asmenines ir grupines treniruotes, konsultuoja mitybos klausimais, sudaro individualių treniruočių planus.

Bendruomenės nariams, kurie nėra aukšto sportinio meistriškumo sportininkai, vyksta fakultetų krepšinio, tinklinio, futbolo varžybos, kuriose dalyvauja ne tik studentai, bet ir darbuotojai.

Siekiant skatinti studentų fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenimą studentai turi galimybę pasirinkti Atletinio rengimo (laisvai pasirenkamo dalyko) paskaitas.

Nuo 2023 m. spalio mėnesio ir Menų ir kūrybinių technologijų fakultete vykdomos [kūno lavinimo treniruotės](#) VIKO bendruomenei.

Kolegijos bendruomenės nariai dalyvauja žygiuose, regatose ir įvairiose sporto rungtyse. Mokslo metų užbaigimo proga birželio mėn. VVF tradicija tapusios Turizmo dienos proga jau kelinti metai iš eilės yra organizuojami žygiai, skatinant darbuotojų ir studentų aktyvų gyvenimo būdą.

2023 m. VIKO bendruomenės 437 nariai dalyvavo [#walk15](#) iššūkyje ir iš viso nuėjo 107 900 983 žingsnius, kas prilygsta 2 kartus apeiti žemę.

Studentai taip pat prisideda prie aktyvaus judėjimo iniciatyvų organizuodami sporto renginius.

2023 m. gruodžio 13 d. vyko Kultūrinės veiklos vadybos KV21 gr. studentės Inesos Mitkutės inicijuotas renginys Kalėdinis tinklinio turnyras „[Būkime vieningi](#)“, skirtas Ylakių gimnazijos ir Mosėdžio vaikų globos namams.

2023 m. studentai prisideda prie Lietuvos kolegijų, VIKO fakultetinių, 3x3 krepšinio turnyro, Kalėdinio tinklinio turnyro varžybų organizavimo ir jose dalyvauja.

Kolegijos tyrėjai ir studentai vykdo tyrimus sveikatingumo tematika, organizuoja renginius sveikatingumo tematika ne tik kolegijos bendruomenei. SPF Slaugos katedros dėstytojos dr. Zyta Kuzborska ir Milda Kuskiene kartu su Slaugos katedros ir Radiologijos programos studentais vykdė mokslo taikomojo tyrimo „Vėžio prevencijos galimybės ir jų viešinimas“ rezultatų sklaidą pristatydami stendinius pranešimus: nuo 2023-11-14 iki 2023-11-28 – Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitete (MČTAU); nuo 2023-11-29 iki 2023-12-29 – VšĮ Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose. Balandžio 6 d. PDF organizuota [Fizinio ugdymo didaktikos paskaita kitaip](#) Pasaulinės sveikatos dienos proga. 2023 m. vasario 5 d. dr. SPF bendruomenei ir visuomenei suorganizuotas renginys, skirtas [Pasaulinei kovos su vėžiu dienai](#) paminėti, kurio tikslas buvo supažindinti su onkologinių

Nuotraukoje Jurgita Veliulytė, VIKO SPF Reabilitacijos katedros lektorė

ligų profilaktika, sergančiųjų onkologinėmis ligomis mitybos ypatumais, psichologine pagalba, artimųjų vaidmeniu sergant onkologinėmis ligomis ir kt. Ta proga dėstytojos kartu su studentais pristatė parengtus standinius pranešimus Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitete, Nacionaliniame vėžio institute, VšĮ Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikose, Vilniaus kolegijos Sveikatos priežiūros fakultete ir salotų bare „Mano guru“. 2023 m. balandžio 25 d. SPF dėstytojai Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto Sveikos gyvensenos fakulteto studentams surengė seminarą „Žmogaus imuninė sistema ir jai poveikį darantys veiksniai“, kuriame skaitė paskaitas „Amžiniai imuninės sistemos pokyčiai“ ir „Odos imuninė sistema“, atsakė į seminario dalyvių klausimus. SPF Reabilitacijos katedros lektorė Jurgita Veliulytė 2023 m. rugsėjo 23 d. vedė praktinę paskaitą kultūrizmo akademijos nariams „Krūtinės ląstos įtaka stuburo kontrolei“, 2023 m. lapkričio 9 d. – praktinį seminarą fizinio ir pradinio ugdymo mokytojams „Fizinės veiklos, skirtos vaikams su specialiaisiais fiziniais poreikiais, fizinio ugdymo užsiėmimuose“.

Svarbu rūpintis ne tik fizine, bet emocine sveikata. 2023 m. gegužės 23 d. PDF organizuota [paskaita „Vaikų emocijos. Ką svarbu žinoti tėvams?“](#), kurios metu pateikta mokslinė ir praktinė informacija apie vaikų emocijų raidą, funkcijas ir poveikį jų sveikatai, mokymuisi ir bendravimui. Taip pat buvo aptarti būdai, kaip tėvai gali skatinti vaikų emocinę savireguliaciją, gebėjimą atpažinti ir išreikšti savo emocijas, bei teikti jiems tinkamą emocinę paramą. Balandžio 24–28 d. [organizuota mišri intensyvi programa „Tėvystė stresinėse situacijose“](#). Spalio 20 d. SPF lektorė organizavo nuotolinį [renginį, skirtą Pasaulinei psichikos sveikatos dienai paminėti](#), kurios metu nevyriausybinės organizacijos „Psichikos sveikatos perspektyvos“ koordinatore Greta Klidziūtė ir psichikos sveikatos ambasadorės Martina Vaičiūnaitė ir Milda Ulozaitė pasakojo apie psichikos sveikatą, visuomenėje vyraujančius šia tema stereotipus ir mitus, pagalbos ir savipagalbos būdus psichikos

sveikatos sunkumų patiriantiems žmonėms ir pan. Psichikos sveikatos ambasadorės atvirai ir jautriai dalijosi savo asmeninėmis patirtimis apie anoreksiją, kitus valgymo sutrikimus. Gruodžio 1 d. EKF studentai iš klausė kursą „[SafeTALK – kaip kalbėti apie savižudybę?](#)“.

Dėstytojai dalinasi sukaupta patirtimi žiniasklaidoje. 2023 m. lapkričio 20 d. Delfi.lt [SPF Slaugos katedros lektorė dalinosi savo darbo patirtimi su pacientais, sergančiais cukriniu diabetu, ir pasakojo, kaip atpažinti diabetą ir kaip gyventi su šia klatinga liga, kurios negydant gresia sunkios komplikacijos bei neįgalumas](#). Gruodžio 16 d. SPF lektorė [Žinių radijo pokalbių laidoje kalbėjo tema „Tėvystė praktiškai“](#), kurios metu daug dėmesio skirta tėvų ir vaikų fizinei sveikatai, taisyklingai laikysenai, judėjimui, sportui.

Kvalifikaciją sveikatingumo tematika Lietuvoje ir užsienio aukštosiose mokyklose kelia dėstytojai ir studentai. 2023 kovo 13–17 d. PDF dėstytojai ir studentai dalyvavo [Savižudybių prevencijos ir intervencijos mokymuose HOWEST universitete \(Belgija\)](#). Balandžio 18–25 d. PDF lektorė [įgūdžius tobulino Senovės Olimpijoje \(Graikija\)](#).

Nemažesnis dėmesys skiriamas ir vyresniosios kartos sveikatai ir sveikatingumo skatinimui. 2023 m. lapkričio 21 d. 12.00 val. SPF dėstytoja Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto Sveikos gyvensenos fakultete organizavo konferenciją „[Amžėjimas ir sveikata](#)“, skirtą MČTAU studentams, kur skaityti pranešimai aktualiomis sveiko amžėjimo temomis: fizinės ir psichikos sveikatos darna, jos išsaugojimo sąlygos; ligų, negalavimų valdymas – utopija ar realybė; sveikatai palankaus maitinimosi privalumai; fizinė veikla, gerinanti motorines, pažintines funkcijas; odos priežiūros priemonės amžėjant.

Taigi, visuomenės sveikatingumo stiprinimas yra esminis aspektas siekiant formuoti sveiką, gyvybingą ir ilgaamžę visuomenę. Svarbu ne tik palaikyti individualią sveikatą, bet ir kelti visuomenės sveikatingumo lygmenį.

Aplinkosauginių iniciatyvų plėtra

VIKO aktyviai siekia populiarinti žaliosios aplinkos, darnių agroekosistemų ir gyvūnų gerovės kūrimo svarbą, sudarant kuo daugiau galimybių šviesti Lietuvos visuomenę šiose srityse, plėtojant mokslinius tyrimus ir socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktualios šios temos.

ATF fakulteto Veterinarijos studijų programos studentų ir dėstytojų savanoriavimas žirgų varžybose Širvintų hipodrome (2023-04-08, 2023-04-23). Gyvūnų maisto banko rinkimas ir perdavimas Ukrainos beglobiams gyvūnams (2023-05-11).

Kolegijoje nuolatos siekiama, kad fakultetuose vykdomos mokslinės veiklos būtų kuo glaudžiau su-

sijusios su aplinkosauga, taip prisidedant prie tvaraus žemės ūkio ir maisto pramonės, apželdinimo, skatinant žalią ekonomiką, darnaus verslo principus. Darnaus vystymosi temomis diskutuojama bei išimties visose studijų programose.

Kolegijos bendruomenė buvo kviečiama dalyvauti įvairiuose aplinkosauginiuose renginiuose ir iniciatyvose: 2023 m. sausio mėn. VIKO vyko aplinkosauginė akcija „Eglutė – ne šiukšlė!“, kurios tikslas surinkti ir išsaugoti vazonuose augintas ir Kalėdų laikotarpiui puoštas kalėdines eglutes ir kėnius, kad jie nebūtų tiesiog išmesti, o turėtų galimybę toliau augti; kovo 19 d. minėta „**Inkilų diena**“ ir VVF kieme įkelti dar keli inkilai; balandžio 27 d. **Atliekų kultūros**

egzaminas; rugsėjo 16–22 d. bendruomenė skatinama prisijungti prie **miestų tvaraus judėjimo akcijos** ir į VIKO vykti pėsčiomis arba darniu transportu: dviračiais, paspirtukais, viešuoju transportu; spalio 23–29 d. VIKO fakultetai aktyviai prisidėjo prie Aplinkos apsaugos ministerijos inicijuotos **Klimato savaitės renginių**, kurių metu diskutuota svarbiomis temomis: „**Dekorbanizacija: problemos, metodai, sprendimai**“, „**Žaliosios energetikos plėtra – tarp iškastinio kuro mažinimo ir jos įgyvendinimo iššūkių**“.

Vilniaus kolegijos dėstytojais sukauptomis aplinkosaugos žiniomis dalinasi įvairiuose renginiuose: pvz., Žemės valandos dienos išvakarėse kovo 24 d. Europos Komisijos atstovybėje Lietuvoje vykusioje konferencijoje „**Aplinkosauginis švietimas: nuo teorijos iki praktikos**“ ATF Kraštotvarkos ir agroverslo technologijų katedros vedėja doc. dr. Gražina Palaitytė skaitė pranešimą „**Atsakingas vartojimas – kasdienybė ar iššūkis?**“. Katedros docentas dr. Darius Ryliškis lapkričio 14 d. kolegijos bendruomenei skaitė paskaitą „**Invaiziniai augalai – pavojai natūraliai florai**“. Aplinkosauginės iniciatyvos ir mokslievių domėjimasis ATF vykdoma studijų programa Cheminė analizė bei chemijos taikymu skatinamas per kasmetinį seminarų ciklą mokslieviams „**Chemija – tai viskas, kas mus supa**“. Praktinių laboratorinių darbų metu ugdomi jaunojo tyrėjo praktinio darbo laboratorijoje bei saugaus darbo su cheminėmis medžiagomis ir laboratorine įranga įgūdžiai, tiriama aplinkos objektų ir maisto kokybė. Atliekami aktualūs vandens bei maisto produktų cheminės sudėties ir kokybės tyrimai.

Darbuotojų ir studentų kompetencijos tobulinamos įvairiuose renginiuose. Kraštotvarkos ir agroverslo technologijų katedra du kartus organizavo tęstinius mokymus Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentams ir ne tik apie darnų medžių genėjimą. Arboristika kaip tarpdisciplininė veikla, kuria siekiama koreguoti sumedėjusių augalų augimą, išlaikant jų biologinį gyvybingumą, palaikant gerovę bei užtikrinant apsaugą ekologijos, kraštovaizdžio kontekste. **Kovo 15 d.** ir **gegužės 12 d.** vyko Lietuvos arboristų asociacijos rengiami mokymai „**Medžių genėjimo pagrindai**“.

Kolegija siekia stiprinti aplinkosauginę Kolegijos socialinę atsakomybę, diegiant darnias inovacijas ir dalyvaujant iniciatyvose, susijusiose su gamtos išteklių taupymu ir aplinkos kokybės gerinimu.

Atsižvelgiant į LR Vyriausybės iškeltus išteklių taupymo uždavinius, 2023 m. EKF (Studentų g. ketvirtame ir penktame aukštuose), taip pat PDF ir ATF (Studentų g. trečiame ir pirmame aukštuose) įrengta apšvietimo sistema su judesio davikliais. Tokia sistema leidžia sumažinti elektros energijos suvartojimą. Išmanusis apšvietimas įdiegtas VVF dar 2021 m. įgyvendinus pastato renovacijos darbus. 2023 m. elektros energiją pradėjo generuoti ant VVF bei SPF stogų integruotos saulės baterijos.

Kolegija taip pat siekia tapti organizacija, kurioje atsiskaitoma popierinių dokumentų, ir šis procesas vykdomas tik elektroniniu formatu.

Dokumentai kolegijoje tvarkomi naudojant elektroninę dokumentų valdymo sistemą (DVS) „Kontora“. Tačiau kai kurie dokumentai (pvz., trišalės praktikos sutartys) vis dar spausdinami ir saugomi popieriniu formatu.

Studijų procese kasmet aktyviai mažinamas popieriaus naudojimas. Paskaitų užduotys, tarpinių atsiskaitymų bei egzaminų užduotys vis dažniau pateikiamos studentams ir atsiskaitomos Moodle platformoje, taip pat ir baigiamųjų darbų spausdinimo atsiskyta tikrinant studentų darbų autentiškumą plagiato atpažinimo sistema, integruota Moodle aplinkoje.

Skaitmenizavimo plėtros ir elektroninių inovacijų diegimo krypties darbai vyrauja EIF Programinės įrangos katedros veikloje, kadangi šios katedros veikla yra tiesiogiai orientuota į skaitmenizavimą, kai informacija iš popierinių šaltinių yra perkeliama į elektroninę erdvę. Programų sistemų studijų programos studentai kuria interneto svetaines, mobiliąsias programėles, kitas informacines sistemas, kurios ne tik palengvina darbą, bet ir įgalina pereiti prie elektroninių dokumentų, kai atsiskaitoma jų popierinių variantų, aplinkai daromas stiprus teigiamas socialiai atsakingas aplinkosauginis poveikis. Tokiu būdu yra tiesiogiai prisidedama prie planetos išteklių ir resursų tausojo bei CO₂ emisijos mažinimo vėlesniuose popieriaus utilizavimo ar jo perdirbimo procesuose.

EIF yra skatinamas antrinis daiktų panaudojimas ir aplinkos taršos mažinimas prieš galutinai atiduodant perdirbimui. Įkurtose „FixLAB“ dirbtuvėse studentai atlieka fakulteto darbuotojų elektroninės įrangos remontą. Taip prisideda prie aplinkosauginės iniciatyvos, kurios tikslas – mažinti aplinkos

taršą antrinėmis elektronikos atliekomis. Remonto darbai buvo inicijuoti ir koordinuoti EIF Kompiuterių centro vedėjo, lektoriaus Vytauto Netikšos. Tiek „Robotikos dirbtuvėse“, tiek „Prototipavimo laboratorijoje“ bandomųjų modelių gamybai trimatės spaudos būdu yra naudojamas aplinkai draugiškas, pagamintas iš organinės kilmės medžiagų, suyrantis PLA plastikas.

Žaliosios ekonomikos plėtra priklauso nuo skaitmeninių technologijų tobulėjimo. EKF kartu su EIF kolegomis tęsia 2021 m. pabaigoje pradėtą Erasmus + projektą – aukštojo mokslo strateginių partnerysčių projektą „Development of a Virtual Learning Space as a Tool for Developing Students' Critical Thinking, Communication, Collaboration and Creativity Skills in the Context of COVID'19“. Projekto tikslas – supažindinti studentus su naujomis inovatyviomis mokymosi erdvėmis (virtualios realybės kambariais) ir spręsti šiuolaikinių mokyimo(si) metodų taikymo socialiniuose moksluose problemas, skaitmeninant studijų turinį. Projektas vykdomas iki 2024-05-31.

Apskaitos katedros dėstytojai, siekdami lyderiauti žaliosios apskaitos ir atskaitomybės mokslinėje veikloje, atliko tyrimą „Žaliojo aspekto vertinimas Lietuvos bankų darnumo ataskaitose“, kuris publikuotas 2023 metais.

Klimato kaitos pokyčiai, nuolatinis biologinės įvairovės nykimas, beatodairiškas išteklių naudojimas ir kitos problemos, susijusios su sparčiu aplinkos degradavimu, verčia spartinti ekonomikos transformaciją į kuo draugiškesnę aplinkai, efektyviai naudojant žinias biologijos ir aplinkosaugos srityse bei tuo pat metu užtikrinant ekonominę gerovę ir orų žmonių gyvenimą. Žaliosios ekonomikos kūrimas yra svarbi darnios Europos ir darnios Lietuvos vystymosi kryptis, kurios esmė – ekologinio darnumo užtikrinimas. EKF, suprasdamas iš-

šūkių svarbą, numato dar labiau stiprinti socialinę atsakomybę aplinkosauginėje srityje, ir sekdamas žaliojo kurso gairėmis siekti ekonomikos augimo atsiejimo nuo išteklių naudojimo, nulinės emisijos ekonomikos, kartu užtikrinant žmonių gyvenimo kokybę. EKF prisideda prie socialiai atsakingos visuomenės formavimo, nuosekliai plėtodamas įvairias socialines veiklas – dalyvavimas projektuose, seminarų rengimas.

Žaliosios ekonomikos principais papildomos klasikinės EKF studijų programos. Studentai ir dėstytojai skatinami gilintis į žaliuosius finansus, atsinaujinančių išteklių vartojimą ir inovacijas, mažinančias šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją. EKF siekia šviesti jauną žmogų, kad jis suvoktų, kad globalūs iššūkiai yra bendra atsakomybė ir turi būti sprendžiami visuotiniu mastu. EKF supranta, kad sparti dviguba ekonomikos transformacija galima tik bendradarbiaujant kartu su kitų sričių mokslininkais – fizikais, matematikais, biologais ir kitais, todėl skatina tarpdisciplininius tyrimus ir projektus. EKF prisideda prie žaliojo kurso atlikdamas tyrimus šiose srityse: žaliųjų finansų gryninimas, ekonomikos sektorių kaitos analizė, žaliojo draudimo plėtra. EKF siekia, kad sklandus ekonomikos transformavimas, pereinant prie žaliosios ekonomikos, vyktų išsaugant konkurencingumą, todėl tiriama ir įvairių krizių (finansų, pandemijos) poveikis ekonominiam augimui.

Apibendrinus reikia pabrėžti, kad aplinkosauginių iniciatyvų plėtra yra kritiškai svarbi siekiant išlaikyti planetos tvarumą ir užtikrinti ilgalaikę aplinkos gerovę ateities kartoms. Aplinkosauginės iniciatyvos yra skirtos ne tik apsaugoti aplinką nuo žalingų veiksnių, bet ir skatinti tvarų vystymąsi bei piliečių sąmoningumą, tai Vilniaus kolegija aktyviai ir vykdo.

Lietuvos kultūros stiprinimas, valstybingumo ir istorinės atminties tęstinumo puoselėjimas

Kiekvienai organizacijai, ypač veikiančiai švietimo srityje, yra svarbu puoselėti Lietuvos valstybingumo ir istorinės atminties tęstinumą, prisijungiant prie valstybinių renginių ir iniciatyvų, Valstybei svarbių datų ir Lietuvai reikšmingų asmenybių minėjimo bei dalyvaujant tokiose reikšmingose Valstybei iniciatyvose kaip Konstitucijos egzaminas, Nacionalinis diktantas ir kt.

Kolegijoje visada minimos valstybinės šventės, kurių metu kolegijos bendruomenei, ypač jaunajai kartai, pabrėžiama nacionalinių vertybių bei istorijos svarba globaliame pasaulyje, puoselėjamos tradicijos, skatinamas patriotiškumas bei pasidi-

džiavimo jausmas, atspindima šalies laisvė ir jos trapumas, siekiama kartu pajauti bendrą istorijos dvasią. Tai tik maža dalis MTF organizuotų meninių veiklų: 2023 m. sausio 25 d. Scenos meno katedros studentai ir dėstytojai dalyvavo [Vilniaus 700 metų koncerte](#), kuris tiesiogiai transliuotas per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją. Vasario 8 d. Kultūros vadybos ir šokio pedagogikos katedra kartu su Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centro jaunaisiais menininkais organizavo kūrybos darbų parodą „[700 potepių](#)“, skirtą garbingam Vilniaus 700 metų jubiliejui. Vasario 15 d. Scenos meno katedros dėstytojai suorganizavo [Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės](#) koncertą fakulteto bendruomenei

ir svečiams, vasario 16 d. dalyvavo Vasario 16-osios minėjimo ceremonijoje Signatarų namuose. Kovo 10 d. Scenos meno katedra surengė koncertą „Laisvės vėjas“ VIKO bendruomenei, kovo 11 d. dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos metinių minėjime LR Seime bei Mažųjų Kristoforų įteikimo ceremonijoje. Birželio 3 d. Scenos meno katedra dalyvavo Sąjūdžio 35-mečio minėjime LR Seime ir atliko populiariausias lietuvių autorių dainas, lydėjusias tūkstantinius Sąjūdžio mitingų dalyvius bei visus laisvės ištroškusius Lietuvos žmones siekiant šalies nepriklausomybės.

Kolegijoje organizuojami renginiai skirti kultūrai, pvz., 2023 m. lapkričio 28 d. MTF Scenos meno katedra organizavo forumą „Miuziklas pasaulyje ir Lietuvoje: raida ir perspektyvos II“. 2023 m. gruodžio 1 d. Kultūros vadybos ir šokio pedagogikos katedra organizavo respublikinę mokslinę-praktinę konferenciją „Kultūros ir švietimo iššūkiai XXI amžiuje“.

Lietuvos kultūra neįsivaizduojama be įvairių renginių, juose dalyvauja VIKO atstovai, jų balsai yra skambėję daugelyje šalies ir miesto renginių: Sostinės jubiliejiniame 700 metų gimtadienio koncerte 2023-01-25, miuzikle MYTHOS 2023-01-30, Vilniaus 700 metų jubiliejui skirtoje parodoje 2023-02-09, Vasario 16-ajai skirtas koncertas Menų ir kūrybinių technologijų fakultete 2023-02-15, Vasario 16-osios minėjimas Signatarų namuose 2023-02-20, Pasaulinės meno dienos proga 2023-04-18, „Po bažnyčios skliautais“ 2023-09-25, Inovatyviausių

mokytojų apdovanojimuose 2023-11-27, advento koncerte „Po bažnyčios skliautais“ 2023-12-08 ir daugelyje kitų renginių (daugiau informacijos <https://mtf.viko.lt/visuomenei/socialine-atsakomybe/>).

Kolegijoje organizuojami teminiai egzaminai ir olimpiados. 2023 m. vasario 24 d. PDF vyko Lietuvių kalbos olimpiada tautinių mažumų mokyklų mokiniams, o MTF Scenos meno katedros Muzikinio teatro studijų programos III kurso studentės Deimantė Varmauskaitė ir Edita Sventickytė **gražiausiais muzikiniais kūriniais pasveikino** olimpiados dalyvius ir svečius. Kovo 20 d. PDF organizavo **Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadą** Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų 9–12 (I–IV) gimnazijos klasių mokiniams, kurios tikslas – ne tik skatinti mokinių domėjimąsi lietuvių kalba ir literatūra, bet ir ugdyti jų kūrybinius gebėjimus, stiprinti tautinę savimonę ir bendrystę. Kaip ir kasmet, VVF organizavo egzaminus, skirti Europos dieni (gegužės 9 d.) ir Konstitucijos dieni (spalio 25 d.) paminėti. Kolegijos studentams organizuojamos ekskursijos, siekiant supažindinti su kultūriniu paveldu ir istorija, lankomasi valstybinėse organizacijose (pvz.: Seime, Valstybiniame archyve) ar muziejuose (pvz., LR Prezidentūros Valstybės pažinimo centre).

Lietuvos kultūros stiprinimas, valstybingumo palaikymas ir istorinės atminties tęstinumo puoselėjimas yra svarbūs uždaviniai, kurie prisideda prie šalies identiteto stiprinimo, pilietinio sąmoningumo kūrimo ir bendros visuomenės gerovės.

Tautinio paveldo puoselėjimas ir lietuvių etnokultūros populiarinimas

Nors dauguma studijų programų, organizuojamų meninių veiklų ir vykdomų tyrimų orientuoti į inovatyvių ir originalių idėjų taikymą, tačiau ne mažiau svarbu yra populiarinti lietuvių etnokultūrą ir tautinį paveldą, skatinant bendradarbiavimą su organizacijomis, kurioms aktualus lietuvių etnokultūros populiarinimas ir tautinio paveldo puoselėjimas, todėl paveldo įprasminimas studijų programose ir meninėje saviraiškoje yra labai svarbus.

Tarptautinių renginių metu užsienio svečiai turi galimybę išgirsti folkloro ansamblio „Želmuo“ lietuvių liaudies muzikos ir dainų, svečiai įtraukiami į bendrą pasirodymą ir išbando liaudies instrumentus, kartu su šokių ansambliu „Voruta“ šoka tautinius šokius, ragauja lietuviško tautinio paveldo gaminį – šakotį.

MTF Mados dizaino katedros studentai ir dėstytojai surengė studentų kūrybinių darbų parodą, taip prisidėdami prie sveikinimų Vilniui 700 gimta-

dienio proga. Buvo eksponuojama Lietuvos viduramžių miestelėno stilistika įgyvendinta kostiumų kolekcija.

Tautinio paveldo puoselėjimas ir lietuvių etnokultūros populiarinimas yra galimas per įvairias meno rūšis: muziką, šokius, spektaklius ir kt., tad VIKO bendruomenės nariai aktyviai prisidėjo prie šios svarbios misijos. 2023 m. rugsėjo 16 d. Tautų mugės programoje „Aš ir Tu esame Vilnius VI“ Šokio pedagogikos studijų programos studentės, pasipuošusios įvairių regionų tautiniais kostiumais, sušoko lietuvių liaudies šokį „Kepurinė“, kurį paruošė kartu su lektore Živile Adomaitiene. Vilniaus lakštingalos namų teatro nariai, bendradarbiaudami su PDF studentėmis ir darbuotojomis, kurios padėjo rengti scenarijų, muziką ir scenografiją, 2023 m. lapkričio 22 d. pristatė gerai žinomas lietuvių liaudies pasakos spektaklio „**Gintarinė Jūratis ir Kastyčio istorija**“ premjerą, skirtą įvairaus amžiaus ir socialinės padėties žmonėms.

Kolegijos studentai ir dėstytojai ne tik puoselėja tautinį paveldą ir populiarina lietuvių etnokultūrą, bet ir stiprina indėlį į muzikos kūrinį lietuvių kalba. 2023 m. rugsėjo 16 d. Tautų mugėje Populiariosios muzikos studijų programos studentė Evieta Cololo kartu su Ainiu Dulaičiu, Ridu Katkauskiu, Simu Makiejevu ir Justu Petrikausku atliko keturias savo kūrybos dainas.

Kolegijoje akcentuojama senųjų amatų svarba, dėstytojai dalydamiesi gerą patirtimi studentams nuolatos pabrėžia aukštos kokybės ir kūrybiškumo būtinybę visose veiklose, nes tai, kas tvaru, išliks ateities kartoms.

Etnokultūros puoselėjimo iniciatyvos skatinamos Maisto technologijos studijų programos dalyko Etninio paveldo maisto technologijos studijose, kurių tikslas – skatinti studentų domėjimąsi Lietuvos krašto etninio paveldo maisto patiekalais, gilinti praktinius įgūdžius taikant tradicines to krašto receptūras ir technologijas. 2023 m. studijų dalyko Vizualinės komunikacijos turinio raiškos priemonės dėstytojai Ryšių su visuomene studentams suformavo savarankiško darbo užduotį – vizualizuoti lietuviškas patarles.

Džiugu, kad 2023 m. spalio 1 d. **PU23 studentai sukauptomis žiniomis dalinosi su vaikais, juos supažindino su grybų karalyste** ir jų vaidmeniu gamtoje ir kultūroje. Renginys populiarino lietuvių etnokultūrą ir tautinį paveldą, parodyta grybų įvairovė, grožis ir nauda, taip skatinant mokinių ir studentų kūrybiškumą, estetinį skonį ir savivertę.

2023 m. gruodžio 7 d. VIKO tapo partnere projekte „**Tęsk: ateik, tobulėk, prisidėk!**“, kurio tikslas – pristatyti projekto veiklas ir kvietimą lituanistinio švietimo vykdytojams studijuoti pradinio ugdymo pedagogiką PDF.

Šalies etnokultūros tradicijos atsispindi studentų **baigiamuosiuose darbuose**. Pvz., ATF Maisto technologijų studijų programos studentės Evelinos Pochorenko baigiamajame darbe „Senovinių lietuviškų kepinų gamybos įdiegimas kepykloje „Grūdas“ (tyrimo užsakovas UAB „Baltic Food Republic“) puoselėjama etninio paveldo maisto produktų gamyba naudojant tik Lietuvoje išaugintas žaliavas, tik mūsų šalyje pagamintų nedidelių ūkių maisto produktus, taikant tradicines gamybos technologijas, istoriniais šaltiniais paremtas receptūras.

Šiandieninis verslas supranta, kad žinios iš praeities naudingos ir šiandien. Kolegijos dėstytojai dalyvauja įvairiuose renginiuose, pvz., spalio 12 d. projekto „Nematerialaus kultūros ir vietos istorijos paveldo išsaugojimo, prieinamumo ir plėtros skatinimas, gerinantis darnios kultūros turizmo konkurencingumą Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje“ baigiamajame konferencijoje „Iš naujo atraskite regionų šaknis“ dalyviai aiškino sąsajas „Tautinė kultūra – Profesionalus dizainas – Verslas“ (Best practices in craft and design interaction – Experience of LV, LT craft company) ir ieškojo teigiamų pavyzdžių Lietuvoje.

Kolegijos bendruomenei ir šios ataskaitos skaitytojams rekomenduojame apsilankyti tautodailės parodose, Kaziuko mugėje, folkloro festivalyje „Skamba skamba kankliai“ ir kituose renginiuose, kurių tikslas yra palaikyti tradicijas, gaivinti amatus, propaguoti liaudies meną. Tokios šventės vyksta ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse.

Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos plėtra

Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos idėjos orientuotos į praktiką yra kuriamos siekiant užtikrinti ilgalaikę ekonominę organizacijų sėkmę, drauge raginant jas atsižvelgti į visuomenės ir aplinkos gerovę.

Klimato kaitos pokyčiai, nuolatinis biologinės įvairovės nykimas, beatodairiškas išteklių naudojimas ir kitos problemos, susijusios su sparčiu aplinkos degradavimu, verčia spartinti ekonomikos transformaciją į kuo draugiškesnę aplinkai, efektyviai taikant žinias biologijos ir aplinkosaugos srityse bei tuo pat metu užtikrinant ekonominę gerovę ir orų gyvenimą žmonėms.

VIKO jau daugelį metų yra socialiai atsakinga aukštojo mokslo institucija, savo veiklos principus grindžianti tradicijomis, inovacijomis, užtikrinanti toleranciją ir atsakomybę aplinkai ir bendruomenei. Nuolat keldama sau iššūkius, išreiškia norą tobulėti bei skatinti visuomenės vystymąsi, ugdyti išsilavinusius, savarankiškus, aktyvius ir atsakingus visuomenės narius, plėtoti intelektualinį visuomenės potencialą, siekiant kad žinios ir mokslas užtikrintų harmoningą ekonominių, socialinių ir aplinkosauginių tikslų įgyvendinimą. Kolegija, kaip aktyvi valstybės ir pasaulio narė, suvokia būtinybę kuo skubiau prisidėti prie darnios transformacijos ir pabrėžia pasauliui aktualių veiklų vykdymą savo strategijoje.

VIKO siekia populiarinti žaliosios ekonomikos, socialiai atsakingo investavimo, darnaus verslo ir vadybos, darnaus turizmo ir svetingumo, tvarios mados tematikas, sudarant kuo daugiau galimybių šviesti Lietuvos visuomenę šiose srityse, plėtojant taikomuosius mokslinius tyrimus ir socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktualios šios sritys.

Žaliosios ekonomikos kūrimas yra svarbi darnios Europos ir darnios Lietuvos vystymosi kryptis, kurios esmė ne tik ekonominio, bet ir ekologinio darnumo užtikrinimas. EKF prisideda prie žaliojo kURSO, atlikdamas tyrimus šiose srityse: žaliųjų finansų gryninimas, ekonomikos sektorių kaitos analizė, žaliojo draudimo plėtra. Žaliosios ekonomikos principais papildomos klasikinės Ekonomikos fakulteto studijų programos.

Socialiai atsakingo investavimo skatinimu siekiama ne tik verslo finansinio pelningumo, bet siekiama skatinti verslo pozityvų (arba mažinamą neigiamą) poveikį socialiniams ir aplinkos aspektams. Skatinant socialiai atsakingą investavimą, galima pasiekti daugybę teigiamų rezultatų. EKF skatinamas socialiai atsakingas investavimas aktyviai šviečiant studentus ir vykdant mokslinius tyrimus, rengiant straipsnius, analizuojančius ESG koncepciją.

Siekiant, kad ateities rinkoje veiktų tik **darnūs ir atsakingi verslai**, kuriems svarbus ne tik greitas, bet ir ilgalaikis pelningumas, verslai, kurie priima etiškus ir atsakingus sprendimus ir mažina bet kokią riziką, kuriems rūpi patikimo verslo reputacija, kurie gamina ir teikia kokybišką ir saugią produkciją ir paslaugas ir taip užsitikrina vartotojų pasitikėjimą ir didina jų lojalumą, verslai, užtikrinantys ne tik saugias ir nekenksmingas darbo sąlygas, bet kūrybišką darbo aplinką, įtraukdami darbuotojus į sprendimų priėmimo procesus taip užtikrindami aukštesnę darbuotojų motyvaciją, verslas, kuriam rūpi bendruomenės nuomonė. Socialiai atsakingas ir darniai veikiantis verslas lengviau prisitaiko prie kintančių (ypač griežtėjančių) įstatymų, yra orientuotas investuoti į tvarias inovacijas, kas padeda sėkmingai konkuruoti rinkoje. EKF į visas studijų programas įtraukti Darnios plėtros modulio dalykai. Socialiai atsakingas verslas ir verslo etika bei Darbo ir civilinė sauga skatina studentų kritinį mąstymą, didina jų kūrybiškumą ir padeda priimti geriausius sprendimus įvairiose netikėtose situacijose. Dėsty-

tojai atlieka įvairius su organizacijų veikla susijusius tyrimus.

Darnus turizmas ir svetingumas yra svarbūs tikslai siekiant sukurti ilgalaikę ir atsakingą turizmo industriją, kurioje susitinka paslaugų teikėjai ir paslaugų gavėjai. Šie principai orientuojasi į tai, kaip turizmas gali būti plėtojamas tausojant aplinką, gerbiant vietines bendruomenes ir skatinant ekonominę plėtrą, kartu ir atsakingą turistų elgesį, nekenkiant biologinei įvairovei ir natūraliai aplinkai. Aplinkos išsaugojimas nėra vienintelis turizmo ir svetingumo tikslas, nors darnus turizmas yra orientuotas į aplinkos apsaugą ir išsaugojimą, skatinant tvarų keliavimo būdą. Visgi nemažas dėmesys yra skiriamas kultūros ir bendruomenių gerbimui, nes darnaus turizmo principai skatina turistus gerbti ir suprasti vietinių bendruomenių kultūrą, nepiktnaudžiauti svetingumu. Tai apima sąmoningą turistų elgesį, kuris nepažeidžia vietinių tradicijų ir vertybių, taip pat prisideda prie kultūrinių pokyčių. Darnus turizmas skatina turizmo operatorius ir vietinius verslininkus būti socialiai atsakingais. Tai apima sąžiningus darbo santykius, teisingas atlygio sąlygas, investicijas į vietinius socialinius projektus ir kitus veiksmus, kurių tikslas yra gerinti bendruomenių gyvenimo kokybę. Darnus turizmas siekia didinti turistų sąmoningumą apie aplinkos, socialinės ir kultūrinės įtakos aspektus, todėl tai apima edukacines programas, kultūrinius mainus ir kitus veiksmus, kurie padeda turistams geriau suprasti aplinką, kurią jie lanko. VVF rengiami turizmo vadybos bei viešbučių ir restoranų verslo specialistai. Turizmo katedros tyrėjai atlieka tyrimus darnaus turizmo tematika.

Tvarios mados svarba šiandieniniame pasaulyje yra vis didėjanti ir tampa esminiu aspektu mados industrijoje. Ši kryptis orientuojasi į atsakingą, ilgalaikį bei aplinkai ir visuomenei draugišką mados kūrimą ir vartojimą. Tvari moda populiarėja ne tik dėl didėjančių aplinkosaugos iššūkių, nors mados industrijos neigiamo poveikio aplinkai negalime paneigti (greitas mados ciklas, pigi masinė gamyba ir dažnas drabužių keitimas visuomenėje dažnai lemia didelį atliekų kiekį ir aplinkos taršą). Tvarios mados tikslas – ne tik mažinti neigiamą poveikį naudojant atsinaujinančias medžiagas, tokias kaip organinė medvilnė, bambukas, vilna, linas ir pan. arba perdirbant medžiagas, mažinant atliekas ir

naudojant atsinaujinančius išteklius, bet ir užtikrinti saugias darbo sąlygas ir tvarią tiekimo grandinę, gaminant kokybišką produkciją, kurią ir ilgai dėvint, esant poreikiui būtų galima atnaujinti – tai skatina inovacijas ir kūrybiškumą mados industrijoje. Todėl tvarios mados tikslas – didinti ir vartotojų sąmoningumą. Visi šie aspektai rodo, kad tvarioji moda yra ne tik laikina tendencija, bet ir būtinybė, siekiant sukurti ilgalaikį, atsakingą ir inovatyvų mados sektorių šiandieniniame pasaulyje.

2023 m. lapkričio 20–24 d. MTF prisijungė prie [Europos atliekų mažinimo savaitės](#) ir organizavo renginius, kurių tikslas – didinti visuomenės sąmoningumą apie atsakingą atliekų tvarkymą ir tvaraus vartojimo svarbą. MTF vykdytos iniciatyvos apėmė paskaitas apie tvarią tekstilę, tekstilės atliekas ir kitas antrines žaliavas, jų rūšiavimą ir perdirbimą, greitąją ir tvariąją madą, sudalyvauti edukacinėse-kūrybinėse dirbtuvėse „Antras plastiko gyvenimas“ ir „Dėvėta tekstilė: guoliai augintiniams“, pristatyta autorinė eksperimentinė kolekcija NE/MATERIALUS; „Tvaraus prekės ženklo kūrimas“ (nuo koncepcijos iki idėjos įgyvendinimo; kūrybinė-pramoninė kolekcija PRISIMINIMAI; kūrybinės kolekcijos Skausmas po vandeniu, minimalizmo meno ir tvarumo sintezė mados kolekcijoje; studentų darbų paroda „Tvarios mados projektas: vyriško

švarko dekonstrukcija; „Baigiamojo projekto vieno gaminio pristatymas“, susipažinti su parodomis, ekspozicijomis NE/MATERIALUS. Visi renginiai skirti tvarios mados ir atsakingo turizmo tematikai – tai padeda skatinti sąmoningą ir atsakingą elgesį bei pabrėžia aplinkos išsaugojimo svarbą.

Dėstytojai dalinasi sukaupta patirtimi žiniasklaidoje. 2023 m. liepos 24 d. [LNK žinių laidoje](#) MTF Mados dizaino studijų programos dėstytojos Gražina Skripienė ir Monika Polunina kalbėjo apie naujus greitosios mados reikalavimus. Rugsėjo 20 d. [LNK Vidurdienio žiniuose](#) MTF Mados dizaino katedros lektorė Asta Kisieliūtė pateikė praktiškų patarimų, kaip susitvarkyti spintą po vasaros. MTF Mados dizaino katedros lektorės Rimantės Rimgailaitės patarimai, ką rengtis bei ko vengti pasitinkant Kalėdas ir Naujuosius metus, publikuoti gruodžio 19 d. keliose naujienų svetainėse, pvz., [LRT.lt](#).

Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos plėtros galima siekti tik įgyvendinant stiprią socialinę partnerystę tarp valdžios institucijų, verslo sektoriaus, akademinės bendruomenės ir pilietinės visuomenės (apie tai ir 3 skyriuje). Bendradarbiavimas ir įvairių suinteresuotų šalių įsitraukimas leidžia efektyviau skatinti tvarias ir socialiai atsakingas iniciatyvas Lietuvoje.

VIDURDIENIO
ŽINIOS

IŠ EK – NAUJI REIKALAVIMAI GREITAJAI MADAI

12:49

MEDICINĖ TARPTAUTINĖ KAPITALO RINKŲ KONFERENCIJA

G. ŠIMKUS: ECB PRADEDA LABAI ŠV

Savanorystės, pilietinio aktyvumo ir socialinės paramos iniciatyvos

Siekiant skatinti kiekvieno bendruomenės nario – studento, dėstytojo, darbuotojo, socialinio partnerio – asmeninę socialinę atsakomybę suteikiamos saviraiškos ir savanorystės galimybės.

Vilniaus kolegija puoselėja atsakingą ir pilietiškai aktyvią akademinę bendruomenę, kurioje savanorystė ir pilietiškumas yra prioritetinės vertybės. Studentai, dėstytojai ir darbuotojai noriai ir aktyviai kasmet dalyvauja įvairiose aplinkosauginėse ir labdaringose iniciatyvose, siekiant gražinti aplinką, mažinti atskirtį bei puoselėti bendruomeniškus santykius.

2023 m. VIKO bendruomenė ir toliau prisidėjo prie įvairių socialinių akcijų: paramos rinkimo nukentėjusiems nuo karo ukrainiečiams, Mamų unijos inicijuotos Pyragų dienos, vykusios lapkričio 6 d.; Maisto banko organizuoto puslitrinių stiklainių rinkimo, kartu su VŠĮ Nacionaliniu kraujo centru organizuojamos kraujo donorystės dienos VIKO (pvz., 2023 m. kovo 7 d. ir lapkričio 30 d. įvyko [kraujo donorystės akcijos](#)). SPF tai tradicinis renginys, vykdomas bendradarbiaujant su VŠĮ Nacionaliniu kraujo centru, kolegijos bendruomenės nariai dovanoja kraujo pacientams, kuriems reikalinga

pagalba, neretai būtina gelbėjant gyvybes). **Nemaža dalis iniciatyvų tapusios tradicinėmis, kurių įgyvendinimo laukiama su nekantrumu. Tie, kurie nenori laukti kolegijoje organizuojamų iniciatyvų, asmeniškai priima sprendimą savanoriauti pasirinktose labdaros ir savanorystės iniciatyvose. Didžiojamės VIKO bendruomenės narių asmeninėmis savanorystės iniciatyvomis, savo pavyzdžiu kviečia ir kitus VIKO bendruomenės narius savanoriškai prisijungti prie jautrių problemų sprendimo: 2023 m. teikta emocinė parama VŠĮ „Vaikų linija“, teisinės konsultacijos teiktos savanoriaujant Lietuvos šeimynų asociacijoje, padėta Ukrainos pabėgėliams savanoriaujant Raudonajame kryžiuje arba suteikiant prieglobstį Ukrainos pabėgėliams.**

Būtina pasidžiaugti ir kitomis specifinėmis iniciatyvomis: EIF jau daugelį metų bendradarbiauja su Ukrainos universitetais, taip pat palaikomi glaudūs ryšiai su Poltavos srities administracija. Iki Rusijos agresijos prieš Ukrainą su ukrainiečiais partneriais vyko intensyvūs tarpinstituciniai akademiniai mainai, buvo vykdomi bendri projektai. Prasidėjus karui mūsų partnerystės prioritetu tapo humanitarinės paramos teikimas partnerinių universiteto bendruomenėms. 2022–2023 m. rugpjūčio mėnesį buvo renkama įranga paremti Poltavos srities bendrojo lavinimo mokyklas ir mokyklų slėptuves Wi-Fi maršrutizatoriais, tinklo komutatoriais bei kita kompiuterine tinklo įranga. Labdaros rinkimo akcijoje dalyvavo Lietuvos verslo įmonės bei kitos įstaigos. Surinkta paramos siunta buvo sėkmingai nugabenta į Poltavos srities mokyklas. 2023 m. EIF buvo renkama humanitarinė pagalba Ukrainos vaikams paremti trūkstamais daiktais. Visuose Kolegijos fakultetuose surinkta labdara koordinuojant EIF dekanui dr. Romanui Tumasoniui buvo išsiųsta ir sėkmingai pasiekė paramos prašančias šeimas. Balandžio 20 d. EKF studentai lankėsi VŠĮ „Tautmilės Globa“ ir skyrė laiką be nuolatinės globos likusiems gyvūnams. Studentai po vizito skatino bendruomenės narius aukoti ne tik pinigus, bet ir skirti laiko beglobių gyvūnų priežiūrai.

Socialinių iniciatyvų iniciatoriai yra ir studentai. 2023 m. gruodžio 1 d. vyko KV21S gr. studentės Loretos Gasiūnaitės organizuotas kultūrinis-socialinis labdaros vakaras „Stebuklingi gerumo žingsniai“, kurio metu buvo renkamos lėšos vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“ kūrybiškumo studijai įkurti.

Siekiant didinti VIKO bendruomenės narių įsitraukimą į savanorystės, pilietinio aktyvumo ir socialinės paramos iniciatyvas, vykdomi susitikimai su NVO. Pvz., 2023 m. balandžio 12 d. vyko susitikimas su Vilniaus arkivyskupijos Caritas projekto „Nuteistųjų artimieji – įgalinimo link“ darbuotojais, siekiant pritraukti daugiau savanorių teikti socialinę paramą nuteistųjų artimiesiems.

Teikiamos neatlygintinos VIKO specialistų konsultacijos: ATF dėstytojai konsultuoja moksleivius atliekant projektinius tiriamuosius ar brandos darbus chemijos srityje, teritorijos želdinių įrengimo, priežiūros klausimais. Taip pat galime pasidžiaugti, kad **bendradarbiavimas su Vilniaus regiono savivaldybėmis įgauna formas.** 2023-11-29 Šalčininkų raj. savivaldybėje su vicemeru Valdemar Sliževski susitiko ATF dekanė Ramunė Vanagaitė, Kraštotvarkos ir agroverslo technologijų katedros dėstytojai dr. Rimantė Kondratienė ir Rimantas Kondratas. Susitikimo metu buvo aptarta Šalčininkų raj. savivaldybės aikštės atnaujinimo projekto vizija, perduotas kvietimas Šalčininkų raj. mokykloms dalyvauti VIKO atvirų durų dienose 2023 m. gruodžio 5–7 dienomis. Chemijos laboratorijose už simbolinę kainą atliekami fizinių ir juridinių asmenų užsakomieji gręžinių ir šulinių geriamojo vandens bei dirvožemio kokybės tyrimai, siekiant gerinti vandens ir dirvožemio būklę, subalansuoto dirvožemio tręšimo, tvarios augalininkystės bei gyvulininkystės.

Tradicija tampa studentų savanoriavimas VIKO socialinių partnerių renginiuose ir iniciatyvose. 2023 m. kovo 3–5 d. savanoriauta Lietuvos kinologų draugijos organizuotoje tarptautinėje šunų parodoje; spalio 17–18 d. „HACK AgriFood'23 Iššūkių laboratorija“; spalio 27 d. Studijų mugėje Kėdainiuose; lapkričio 15–17 d. IT konferencijoje „Buildstuff“; lapkričio 14 d. Agromaisto_23 forumas „Taika maistui: tvarumas, saugumas visuomenei ir planetai“; lapkričio 23–24 d. Transporto inovacijų forumo; lapkričio 29 d. „LIMA DAY LIETUVA'23: MUTACIJOS“ konferencijoje; lapkričio 29–30 d. Viešųjų pirkimų konferencijoje; lapkričio 9 d. Karjeros dienose Varėnos Ažuolo gimnazijoje; lapkričio 30 d. dizainerės Rimantės Rimgailaitės autorinės kolekcijos pristatyme; gruodžio 1 d. „Women in AgriFood Summit23“, gruodžio 13 d. Juozo Statkevičiaus kolekcijos Pavasaris / Vasara 2024. Maisto technologijos studijų programos studentai

2023-11-06 prisijungė prie „Mamų unijos“ organizuotos iniciatyvos „Pyragų diena“, kurios tikslas – paremti vėžiu sergančius vaikus. Ir tai tik maža dalis renginių, kuriuose savanoriavo VIKO darbuotojai ir studentai. VVF veikia renginių asistentų grupė, šios grupės studentai dalyvauja socialinių partnerių ar organizacijų renginiuose.

Renginiuose mielai savanoriauja ir dėstytojai: pvz., 2023 m. liepos 12–21 d. SPF Slaugos katedros vedėja, lektorė Jurgita Stankūnienė savanoriavo Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ stovykloje. ATF Chemijos ir maisto technologijos katedros dėstytojai dalyvavo Tyrėjo dienos renginiuose 2023-11-22 Radviliškio Lizdeikos gimnazijoje; Irena Čerčikienė ir Jolanta Jurkevičiūtė konsultavo Vilniaus licėjaus, Vilniaus Žvėryno gimnazijos moksleivius, rengiančius chemijos dalyko projektinius tiriamuosius darbus. Katedros vedėja Jurgita Lazdauskienė ir Elena Grinė vedė maisto technologijų pažintines edukacijas Vilniaus regiono gimnazistams.

MTF studentai organizuoja įvairias iniciatyvas. 2023 m. sausio 17 d. suorganizuotas Širvintų rajono jaunųjų talentų konkursas „Žibėk“, kuriame studentai buvo ir komisijos nariai. Konkurso tikslas – atskleisti jaunuosius talentus bei juos įvertinti.

Taip pat MTF dėstytojai ir studentai dažnai kviečiami į įvairius renginius ir dažniausiai tai daro neatsilygintinai.

Siekiant didinti studentų sąmoningumą ir tvarų vartojimą VVF 2023 m. organizuota mišri tarptautinė trumpoji mainų savaitė „Sustainability oriented creativity“, VIKO ir partnerių institucijų studentai sprendė kompanijos „VINTED“ į tvarumą orientuotą iššūkį.

Galime pasidžiaugti ir studentų rengiamais baigiamaisiais darbais (BD), kurių tikslas – spręsti socialiai jautrias problemas. 2023 m. parengti ir apginti darbai: „Spalvas atpažįstantis įrenginys akliesiems“, „Aplinkos pritaikymo aspektai žmonėms su judėjimo negalia“, „VšĮ Bažnytinio paveldo muziejaus pritaikymas lankytojams su negalia“, „Apgyvandinimo paslaugų gerinimas svečiams su negalia viešbutyje „Grand Hotel Kempinski Vilnius“. Čia išvardinti tik keli BD darbai, bet šis sąrašas nėra baigtinis. ATF visų studijų programų studentų baigiamuosiuose darbuose analizuojamas darnus vystymasis aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu

aspektais, siekiant patenkinti pagrindinius visuomenės poreikius.

Siekiami plėtoti VIKO bendruomenės savanorystės iniciatyvas socialinei įtraukčiai didinti, aktualizuoti socialinės atskirties ir socialinės įtraukties tematiką ir svarbą tarp VIKO bendruomenės narių, jos socialinių partnerių ir plačiojoje visuomenėje bei teikti efektyvią paramą specialiujų ugdymosi poreikių turintiems besimokantiems asmenims.

Vilniaus kolegijos atskiri padaliniai bendradarbiauja su įvairiomis iniciatyvomis arba organizacijomis ir taip reikšmingai prisideda prie socialinės įtraukties stiprinimo. Šioje ataskaitoje pateikiama tik maža dalis reikšmingų iniciatyvų:

- 2023 m. kovo 25 d. vykusios Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos atrankos į tarptautinį žmonių su regėjimo negalia muzikinių kūrinių konkursą „International Low Vision Song Contest“ Vokietijoje, komisijos nare buvo ir prižinta menininkė Eglė Juozapaitienė, konkurso tikslas – skatinti Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos narių bendruomeniškumą bei puoselėti meninę saviraišką ir kūrybiškumą.
- Mados dizaino katedros dėstytojai bendradarbiauja su Vilniaus Verkių daugiavoniu centru, veda įvairius edukacinius užsiėmimus mokiniam, turintiems intelekto sutrikimo negalią. [2023 m. gegužės 22 d. mokiniai lankėsi MTF fakultete](#), kur susipažino su mados ir įvaizdžio dizaino specialybėmis.
- 2023 m. SPF suorganizavo 15 edukacinių vizitų į dienos centrą „Šviesa“, skirtą asmenims, turintiems intelekto negalią, ir jų artimiesiems, kurių metu organizuotos ir vykdytos edukacinės užimtumo veiklos, taip mažinant turinčiųjų intelekto negalią socialinę atskirtį ir švelninant neigiamas nuostatas į žmogų, turintį intelekto negalią.

2023 m. spalio 30 d.–lapkričio 2 d. SPF ir PDF studentai dalyvavo Liepojos universiteto (Latvijoje) organizuotoje [mišriojoje intensyviojoje programoje „Socialinis darbas su priklausomais ir priklausomybę turinčiais asmenimis“](#) („Social work with addicted and co-dependent persons“). Per šias dienas studentai iš klausė įvairių paskaitų apie priklausomybes, rengė pristatymus apie narkotines

medžiagas, lankėsi įvairiose organizacijose, kurios ugdo jaunus žmones, suteikia pagalbą nuo priklausomybių kenčiantiems žmonėms. „Paauglių pagalbos centras“ („Teen resource center“), „YOU+“, „Valstybinė probacijos tarnyba“ („State probation service“), „Priklausomybių prevencijos centras“ („Addiction prevention centre“) – tai organizacijos, kurių atstovai nuoširdžiai priėmė studentus, supažindino su savo veiklomis, pasiekimais, iššūkiams, sėkmės istorijomis.

2023 m. lapkričio 24 d., artėjant didžiausioms metų šventėms, SPF bendruomenė buvo pakviesta į gerumo akciją – pasidalinti su šalia esančiais žmonėmis gerumu, šiluma, dėmesiu, švenčių laukimu. Dėstytojai, studentai ir svečiai visą lapkričio mėnesį kūrė, gamino kalėdinius papuošimus, sveikinimus, dalinosi iš savo namų atneštomis šventinėmis dekoracijomis. Visos dovanos, šilčiausi linkėjimai nu-

vežti į BĮ Fabijoniškių socialinių paslaugų namus. Fakulteto dėstytojai, studentai, kartu su senjorais, įkvėpti gerumo nuotaikos, išpuošė socialinių paslaugų namus (kiekvieno gyventojų buto duris, koridorius, laisvalaikio erdves), pasidalino Kalėdų laukimo nuotakomis.

2023 m. lapkričio 28 d. Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose vyko „Grožio diena“, kurią suorganizavo SPF Grožio terapijos katedros lektorė Vaidutė Navickaitė-Šakėnienė, subūrusi kosmetologijos krypties pirmo ir antro kurso studentų savanorių komandą. Senjorėms buvo atliekami manikiūrai, pedikiūrai, makiažai, rankų masažai. <https://spf.viko.lt/pasidalinome-gerumu-groziu-siluma-su-grizo-dvigubai/>

Savanorystė, pilietinis aktyvumas ir socialinė parama yra svarbios visuomenės gerovės ir tvarumo skatinimo priemonės.

Veiklos gairių apžvalga

Socialinės atsakomybės ir darnios plėtros ataskaita rengiama remiantis vykdoma ir planuojama vykdyti socialine ir aplinkosaugine veikla, įvertinant jau pasiektus rezultatus ir tokiu būdu informuojant savo partnerius, oponentus bei pilietinę visuomenę apie socialiai atsakingos veiklos praktiką. Darnus švietimas ir mokslas, taip pat darnaus vystymosi kompetencijų ugdymas yra svarbios investicijos į ateitį, nes ne tik padeda suformuoti sąmoningą ir atsakingą piliečių kartą, bet ir atlieka esminį vaidmenį kurdami ilgalaikę ir tvarią visuomenę.

Kūrybiškumas, inovacijos ir verslumas yra pagrindiniai veiksniai, skatinantys ekonominį ir technologinį augimą, visuomenės pažangą ir verslo sėkmę. VIKO siekia ugdyti bendruomenės ir visuomenės narių kritinio mąstymo, problemų spren-

mo gebėjimus, plėtoti kūrybišką aplinką ir darnias inovacijas, skatinti atvirumą darnioms naujovėms ir verslumą. Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos idėjos, orientuotos į praktiką, yra kuriamos siekiant užtikrinti ilgalaikę ekonominę organizacijų sėkmę, kartu raginant jas atsižvelgti į visuomenės ir aplinkos gerovę. Socialiai atsakingo investavimo skatiniu siekiama ne tik verslo finansinio pelningumo, bet siekiama skatinti verslo pozityvų (arba mažinamą neigiamą) poveikį socialiniams ir aplinkos aspektams.

Darnaus verslo ir tvarios ekonomikos plėtra gali būti įgyvendinta tik stiprinant socialinę partnerystę tarp valdžios institucijų, verslo sektoriaus, akademinės bendruomenės ir pilietinės visuomenės.

Kolegija siekia stiprinti aplinkosauginę socialinę atsakomybę, diegdama darnias inovacijas ir daly-

vaudama iniciatyvose, susijusiose su gamtos išteklių taupymu ir aplinkos kokybės gerinimu. Populiarinti žaliosios aplinkos, darnių agroekosistemų ir gyvūnų gerovės kūrimo svarbą, sudarant kuo daugiau galimybių šviesti Lietuvos visuomenę šiose srityse, plėtojant mokslinius tyrimus ir socialinę partnerystę su organizacijomis, kurioms aktualios šios temos. Aplinkosauginių iniciatyvų plėtra yra kritiškai svarbi siekiant išlaikyti planetos tvarumą ir užtikrinti ilgalaikę aplinkos gerovę ateities kartoms. Aplinkosauginės iniciatyvos yra skirtos ne tik apsaugoti aplinką nuo žalingų veiksmy, bet ir skatinti tvarų vystymąsi bei piliečių sąmoningumą, tai VIKO aktyviai ir vykdo.

Nors dauguma studijų programų, organizuojamų meninių veiklų ir vykdomų tyrimų orientuoti į inovatyvių ir originalių idėjų taikymą, tačiau ne mažiau svarbu yra populiarinti lietuvių etnokultūrą ir tautinį paveldą, glaudžiai bendradarbiaujant su šios srities organizacijomis ir įprasminant šias veiklas ir

tyrimus studijų programose ir meninėje saviraiškoje. Lietuvos kultūros stiprinimas, valstybingumo palaikymas ir istorinės atminties tęstinumo puoselėjimas yra svarbūs uždaviniai, kurie prisideda prie šalies identiteto stiprinimo, pilietinio sąmoningumo kūrimo ir bendros visuomenės gerovės.

VIKO puoselėja atsakingą ir pilietiškai aktyvią akademinę bendruomenę, kurioje savanorystė ir pilietiškumas yra prioritetinės vertybės. Studentai, dėstytojai ir darbuotojai noriai ir aktyviai kasmet dalyvauja įvairiose aplinkosauginėse ir labdaringose iniciatyvose, kuriomis siekiama gražinti aplinką, mažinti atskirtį bei puoselėti bendruomeniškus santykius. VIKO padaliniai bendradarbiauja su įvairias iniciatyvas plėtojančiomis organizacijomis ir taip reikšmingai prisideda prie socialinės įtraukties stiprinimo.

Šioje ataskaitoje pateikiama tik dalis reikšmingų iniciatyvų.

Vilniaus kolegija,
Mokslo skyrius,
Saltoniškių g. 58,
08105 Vilnius